

PYÖRÄILYKUNTIEN VERKOSTON VUOSIKERTOMUS 2019

Ehdotus vuosikokoukselle 26.5.2020

Vuosi 2019 oli Pyöräilykuntien verkosto ry:n 23. toimintavuosi. Pyöräilykuntien verkoston toiminta käynnistyi vuonna 1997 ja yhdistykseksi se rekisteröityi vuonna 2005. Toimisto eli ”Polkimo” sijaitsee Helsingissä (Iso Roobertinkatu 3-5 A 22). Pyöräilykuntien verkosto on kasvava kuntien, yritysten, järjestöjen, valtionhallinnon ja muiden yhteisöjen välinen pyöräilyn edistämisyhteisö.

Lisää pyöräilyä – lisää hyvinvointia! Uusi strategia 2020-2025

Toimintavuoden aikana otettiin käyttöön uusi visio ja strategia, jonka vuosikokous hyväksyi 23.5.2019.

PÄÄTEHTÄVÄ

Pyöräilykuntien verkoston päämäärä on pyöräilyn merkittävä lisääminen viisaana liikennemuotona ja arkiliikuntana, joka tuottaa hyvinvointia yksilölle, yhteiskunnalle ja ympäristölle.

YDINVIESTIT

Pyöräilykuntien verkosto haluaa

- mahdollistaa laadukkaat ja sujuvat pyöräilyolosuhteet kaikille
- lisätä pyöräilyn määrää 30 % Suomessa vuosina 2018-2025
- edistää lapsien oikeutta ja mahdollisuuksia pyöräilyyn
- kehittää liikennepoliittikkaa ja -kulttuuria pyöräilymyönteiseksi
- lisätä pyörämatkailua ja pyöräilyn palveluja
- vahvistaa pyöräilyn asiantuntijuutta ja resursseja

ARVOT

Liikkumisen vapaus

- Oikeus itsenäiseen omin voimin liikkumiseen kaikissa elämänvaiheissa

Hyvinvointi

- Pyöräilyn myönteiset vaikutukset terveyteen, ympäristöön ja elinkeinoelämään

Viihtyisyys

- Julkinen tila kuuluu kaikille, liikenteen rauhoittaminen, sosiaalinen liikkumiskulttuuri

Ympäristö

- Ilmastonmuutoksen hidastaminen kestäväillä kulkutapavalinnoilla

VISIO 2025

- Pyöräily on kilpailukykyinen ja houkutteleva liikennemuoto arjen matkoilla
- Pyöräily koetaan eri liikenneympäristöissä sujuvaksi, miellyttäväksi ja turvalliseksi
- Pyöräily määrää, laatua ja käyttäjätyytyväisyyttä seurataan kaikissa kunnissa
- Koulut ovat sitoutuneita pyöräilykasvatukseen ja pyöräilyrajoitukset on kumottu
- Pyörämatkailu on kasvussa ja pyöräilyn palvelut ovat monipuolistuneet
- Kunnat ja valtio ovat kohdistaneet riittävästi resursseja pyöräilyn investointeihin, kunnossapitoon ja edistämistyöhön

JÄSENISTÖ

Pyöräilykuntien verkostoon kuului vuoden 2019 lopussa 143 jäsenyhteisöä, joista **110** oli kuntia ja kaupunkeja. Pyöräilykuntien verkoston jäsenkunnissa on noin 4 400 000 asukasta. Toimintavuoden aikana verkostoon liittyi 13 uutta kuntaa uudet jäsenkunnat lihavoituina).

KUNNAT

Alajärvi, Alavus, Akaa, Asikkala, Espoo, Eurajoki, Forssa, Hamina, Hattula, Hanko, Haapajärvi, Hausjärvi, Heinola, Helsinki, Hyvinkää, Hämeenlinna, Ii, Iisalmi, **Ikaalinen**, **Ilmajoki**, Imatra, Inkoo, Janakkala, Joensuu, Jyväskylä, Järvenpää, Kaarina, Kajaani, **Kalajoki**, Kangasala, **Karkkila**, Karvia, Kauhava, Kauniainen, Kaustinen, Kemiönsaari, Kempele, Kerava, Keuruu, Kirkkonummi, **Kitee**, **Kittilä**, Kokkola, Kontiolahti, Kouvola, Kuopio, **Kurikka**, Lahti, Laitila, Lappeenranta, Laukaa, Lempäälä, Lieksa, Lieto, Liminka, **Liperi**, Lohja, Loppi, Loviisa, **Luoto**, Masku, Mynämäki, Mänttä-Vilppula, Mäntyharju, **Naantali**, Nivala, Nokia, Nurmijärvi, Orivesi, **Oulainen**, Oulu, Padasjoki, Paimio, Parainen, Parkano, Perho, Pietarsaari, Pirkkala, Pori, Porvoo, Puumala, Pälkäne, **Raahe**, Raasepori, Raisio, Rauma, Riihimäki, Salo, Savonlinna, Seinäjoki, Sipoo, Siuntio, Sotkamo, Tampere, **Teuva**, Tornio, Turku, Tuusula, Utajärvi, Uusikaupunki, Vaasa, Valkeakoski, Vantaa, Vesilahti, Vihti, Virolahti, Vöyri, Ylöjärvi, Ähtäri, Äänekoski.

KUNTAYHTYMÄT

HSL Helsingin seudun liikenne, Tampereen kaupunkiseutu

ELY-KESKUKSET

Kaakkois-Suomen ELY-keskus, Keski-Suomen ELY-keskus, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Pohjois-Savon ELY-keskus, Pirkanmaan ELY-keskus, Uudenmaan ELY-keskus, Varsinais-Suomen ELY-keskus, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus ja Lapin ELY-keskus.

YHDISTYKSET

Helsingin Polkupyöräilijät ry, Jyväskylän Pyöräilyseura JYPS ry, Pyöräiliitto ry, Suomen Luonnonsuojeluliitto ry, Suomen Pyöräily ry, Tampereen Polkupyöräilijät ry, Turun Polkupyöräilijät ry

YRITYKSET

Fidecol Oy, InlineMarket Oy, Lehtovuori Oy, Linea Konsultit Oy, MDI Oy, Navico Oy, Ovella Oy, Ramboll Finland Oy, Sitowise Oy, Solo International Oy, Sweco Ympäristö Oy, Valpastin Oy, WSP Finland Oy.

Vuoden aikana Strafica Oy fuusioitiin osaksi Ramboll Finlandia, joten Strafrican jäsenyys loppui fuusion myötä.

TUTKIMUSLAITOKSET

Liikenteen tutkimuskeskus Verne / Tampereen teknillinen yliopisto

HALLINTO JA PÄÄTÖKSENTEKO

Vuosikokous ja -seminaari Helsingissä

Pyöräilykuntien verkoston vuosikokous pidettiin 23.5. ja sen jatkokokous 20.6.2019 Helsingissä (Kansakoulukatu 3). Vuosikokoukseen osallistui 12 ja pyöräilyseminaariin 44 henkilöä. Esitykset ja aineistot: www.kulkulaari.fi

Hallitus ja työntekijät

Yhdistyksen asioita hoiti hallitus, johon kuuluivat vuosikokouksessa valitut puheenjohtaja ja seitsemän varsinaista jäsentä sekä kaksi varajäsentä. Hallituksen toimikausi on vuosikokousten välinen aika. Verkostossa työskenteli kaksi täysipäiväistä ja kaksi osa-aikaista henkilöä.

<http://www.poljin.fi/fi/yhteystiedot>

Taloudenhoito

Yhdistyksen taloushallinto ja kirjanpidon palvelut ostettiin toiminimi Minna Lindholmilta.

RAHOITUS

Pyöräilykuntien verkoston toiminnan rahoitus muodostui vuonna 2019 jäsen- ja palvelumaksuista, Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien hankerahoituksista, opetus- ja kulttuuriministeriön erityisavustuksista Suomi Pyöräilee -hankkeelle ja Pyöräily elämäntavaksi – uteliaasta kokeilijasta pyöräsankariksi -hankkeelle, sekä muusta varainhankinnasta.

Toiminta vuonna 2019

KÄRKITEEMAT

Pyöräilyn edistämisen verkoston vahvistaminen – yli 100 jäsenkuntaa

Verkostoa vahvistettiin hankkimalla vuoden aikana 13 uutta jäsenkuntaa sekä yksi yritys ja tukemalla jäsenyhteisöjen pyöräilyn edistämistä kuntakäyntien, viestinnän, koulutuksen ja yhteisten hankkeiden avulla. Tavoitteena ollut 10 uuden ja kaikkiaan yli 100 jäsenkunnan määrä saavutettiin.

Pyöräilykuntien verkoston edustajat toteuttivat 9 kuntavierailua jäsenkunnissa, joissa kartoitettiin kärkitoimien nykytilaa kunnassa ja hahmoteltiin laajaa keinovalikoimaa keinovalikoimaa hyödyntävä etenemispolku. Kuntakäynnit kohdistettiin ensisijaisesti niihin kuntiin, joilla ei vielä ole kokonaisvaltaista kävelyn ja pyöräilyn edistämishanketta tai joissa kuntavierailulla voidaan muista syistä erityisesti vauhdittaa edistämistyötä. Erilliset kuntakäynnit toteutettiin seuraavilla paikkakunnilla:

Hamina 12.3. (Pyöräilykuntien verkoston edustajana toiminnanjohtaja Matti Hirvonen)

- Yhteyshenkilönä ja tapaamisten valmistelijana ympäristöpäällikkö Tapio Glumoff (ympäristön ja rakentamisen toimialajohtaja)
- Glumoffin kanssa ensin kahdenkeskinen tapaaminen sekä infrakatselmus eli pyöräilyn ja kävelyn olosuhteisiin tutustuminen Haminassa
- Iltapäivällä kaksi eri kehittämispalaveria kaupungintalolla, joihin osallistuivat Hirvosen ja Glumoffin lisäksi seuraavat viranhaltijat ja henkilöt: kaupungininsinööri Matti Ruoti, suunnitteluinsinööri Aki Nurmilaukas, liikuntakoordinaattori Kirsi Forsell, muutosjohtaja Liisa Koski-Lukkari, asiantuntija Esa Partanen (kiertotalous & kestävä kehitys, kehittämissyhtiö Cursor Oy)

Karkkila 2.4. (Pyöräilykuntien verkoston edustajana toiminnanjohtaja Matti Hirvonen)

- Yhteyshenkilönä ja tapaamisten valmistelijana tekninen johtaja Kari Setälä sekä kaupunginhallituksen nimeämä varayhteyshenkilö, luontobloggaaja ja pyöräilyaktiivi Jaska Halttunen
- Aamulla kahdenkeskinen tapaaminen Halttusen kanssa sekä pyöräretki ja infrakatselmus
- Iltapäivällä kehittämispalaveri kaupungintalolla, johon osallistuivat Hirvosen, Setälän ja Halttusen lisäksi seuraavat viranhaltijat ja henkilöt: sivistysjohtaja Arto Jormalainen, liikunta- ja nuorisosihteeri Anna Koivu, yhdyskuntatekniikan päällikkö Esko Vuolukka.

Kalajoki 2.5. (Pyöräilykuntien verkoston edustajana toiminnanjohtaja Matti Hirvonen)

- Yhteyshenkilönä ja tapaamisten valmistelijana kehittämis- ja valmennuspäällikkö Juha Isolehto
- Aamupäivän tapaamisessa kaupungintalolla eri toimijoiden esittely ja nykytilan sekä kehittämishankkeiden tarkastelu
- Infrakatselmus ja koulujen pyöräilyolosuhteisiin tutustuminen (Viiden tähden koulureitit -hanke)
- Iltapäivällä kehittämispalaveri Kalajoen hiekkasärkillä (Hotelli Sani), jossa vahva pyörämatkailun ja maastopyöräreittien kehittämisen painotus
- Päivän aikana pidettyihin palavereihin osallistuivat Hirvosen ja Isolehdon lisäksi seuraavat viranhaltijat ja henkilöt: toimitusjohtaja Janne Anttila, Kalajoen Hiekkasärkät Oy, yhdyskuntatekniikan insinööri Annukka Takalo, liikuntapaikkamestari Kari Jaatinen, liikuntasuunnittelija Juha Juola, rehtori Juho Silvasti, myynti- ja markkinointipäällikkö Heidi O’Gorman, Visit Kalajoki sekä paikallisten järjestöjen/pyöräilijöiden edustajina Kalajoen Junkkareiden kuntojooston vetäjä Janne Sirumi ja Himangan Roiman Joonas Joensuu.

Hanko 15.5. (Pyöräilykuntien verkoston edustajana toiminnanjohtaja Matti Hirvonen)

- Yhteyshenkilönä ja tapaamisen valmistelijana katumestari Hannu Simelius.
- Aamulla pyöräilyn ja kävelyn olosuhteiden havainnointia
- Aamupäivän tapaamisessa nykytilan sekä meneillään olevien hankkeiden tarkastelu
- Infrakatselmus ja pyöräilyolosuhteisiin tutustuminen
- Iltapäivällä kehittämispalaveri. Päivän aikana pidettyihin palavereihin osallistui Hirvosen ja Simeliuksen lisäksi maankäytön suunnittelija Anna Hellén.

Kempele 16.5.2019 (Pyöräilykuntien verkoston edustajana kehittäispäällikkö Sanna Ojajärvi)

- Yhteyshenkilönä ja tapaamisen valmistelijana tekninen johtaja Eelis Rankka
- Infrakatselmus ja pyöräilyolosuhteisiin tutustuminen
- Iltapäivällä uuden tyyppisen liikennepuiston ideointipalaveri.
- Kempeleen käynnin päätarkoituksena oli liikennepuiston ideointipalaveri teemalla ”Viisaan liikkumisen puisto.” Kempeleen liikennepuistoa ollaan uudistamassa ja syntyi yhteinen idea suunnitella perinteisen liikennepuiston sijaan puisto, jossa olisivat pääroolissa kestävät liikennemuodot (pyöräily, kävely, juna, bussi jne.)

- Paikalla ideointipalaverissa Ojajärven lisäksi liikuntapalveluiden päällikkö Katja Vähäkuopus, Sanna nuorisopalveluiden päällikkö Sanna Tauriainen, vapaa-ajanohjaaja Petri Huurinainen, nuoriso-ohjaajat Matias Jurmu, Pirjo Ranta, Heidi Marjomaa-Mikkola.

Liperi 27.5. (Pyöräilykuntien verkoston edustajana toiminnanjohtaja Matti Hirvonen)

- Yhteyshenkilönä ja tapaamisten valmistelijana vapaa-aikasihteeri Raimo Piironen
- Pyöräilyn ja kävelyn olosuhteiden havainnointia Joensuusta lähtien johtuen siitä, että yöpyminen oli Joensuun keskustassa ja Hirvonen pyöräili aamulla Joensuusta Liperiin.
- Aamupäivällä Virtaa polkimille -tapahtuman (sähköpyörien koeajoa jne.) avaus Rantamakasiinilla. Avaus yhdessä kunnanjohtaja Hannele Nikkasen kanssa ja onnittelupuhe Liperille, joka on 100. jäsenkunta Pyöräilykuntien verkostossa.
- Infrakatselmus ja pyöräilyolosuhteisiin tutustuminen.
- Lounaspalaveri kunnanjohtaja Nikkasen kanssa pyöräilyn edistämisen suuntaviivoista ja resursointitarpeista Liperissä.
- Iltapäivällä kehittämisspalaveri kaupungintalolla, johon osallistuivat Hirvosen ja Piironen lisäksi seuraavat viranhaltijat ja henkilöt: tekninen johtaja Tommi Hirvonen, Jaana Karppinen, Juha Reijonen

Pietarsaari 20.8. (Pyöräilykuntien verkoston edustajana toiminnanjohtaja Matti Hirvonen)

- Yhteyshenkilönä ja tapaamisten valmistelijana suunnitteluavustaja Jyrki Karjalainen.
- Pyöräilyn ja kävelyn olosuhteiden havainnointia pyöräillen Pännäisistä Pietarsaareen (lähin juna-asema).
- Aamupäivällä infrakatselmus ja pyöräilyolosuhteisiin tutustuminen Jyrki Karjalaisen, asemakaava-arkkitehti Sören Öhbergin ja vastaava suunnittelija Johan Enlundin opastuksella
- Iltapäivän palaverissa kaupungintalolla tarkastelussa pyöräilyn nykytila ja kehittämisenäkymät Pietarsaareessa. Paikalla olivat kaupunginjohtaja Kristina Stenman, kaupunginvaltuutettu Ove Sjölund, kaupungininsinööri Harri Kotimäki, vastaava suunnittelija Johan Enlund, asemakaava-arkkitehti Sören Öhberg, ympäristönsuojelupäällikkö Sofia Zित्रa-Bärsund, liikuntatoimenjohtaja Tove Jansson, sivistysjohtaja Jan Levander, koulutoimenjohtaja Juha Paasimäki, kunnossapitoinsinööri Nicklas Gustafsson sekä yhteyspäällikkö Heli Lintamo Liikenneturvan Vaasan aluetoimistosta.

Kontiolahti 23.8. (Pyöräilykuntien verkoston edustajana toiminnanjohtaja Matti Hirvonen)

- Yhteyshenkilönä ja tapaamisten valmistelijana vapaa-aikapäällikkö Sari Jormanainen.
- Aamulla pyöräilyn ja kävelyn olosuhteiden havainnointia Joensuun keskustasta lähtien, koska yöpyminen oli Joensuun keskustassa ja Hirvonen pyöräili aamulla Joensuusta Kontiolahdelle.
- Aamupäivällä palaveri kunnantalolla, jossa tarkastelussa pyöräilyn nykytila ja kehittämisenäkymät Kontiolahdella. Paikalla olivat kunnanjohtaja Jere Penttilä, vapaa-aikapäällikkö Sari Jormanainen, kaavoituspäällikkö Marja-Liisa Sykkö, viestintäpäällikkö Niina Vatanen, tekninen johtaja Antti Asikainen ja kuntatekniikan päällikkö Sauli Hyttinen.
- Iltapäivällä infrakatselmus ja tutustuminen Kontionpolut-maastopyöräilyreitteihin ja Biathlon Stadiumin pyörämatkailupalveluihin vapaa-aikapäällikkö Sari Jormanaisen opastuksella.

Hattula 4.11. (Pyöräilykuntien verkoston edustajana toiminnanjohtaja Matti Hirvonen)

- Yhteyshenkilönä ja tapaamisten valmistelijana tekninen johtaja Juha Prittinen.
- Aamulla pyöräilyn ja kävelyn olosuhteiden havainnointia pyöräillen Hämeenlinnasta (juna-asema) lähtien.
- Aamupäivällä kehittämisspalaveri Juteinikeskuksessa, jossa tarkastelussa pyöräilyn nykytila ja kehittämisenäkymät Hattulassa. Palaveri järjestettiin Hattulan liikenneturvallisuustyön tapaamisen yhteyteen. Paikalla olivat tekninen johtaja Juha Prittinen, katupäällikkö Miika Salminen, rakennuttajapäällikkö Liisa Jokela, varhaiskasvatuksen palveluesimies Sanna Lampainen, liikunta- ja vapaa-aikatoimen päällikkö Jari Salmela, apulaisrehtori Marko Seppälä Hattulan yhtenäiskoulusta sekä liikennejärjestelmäasiantuntija Herkko Jokela Uudenmaan ELY-keskuksesta ja yhteyspäällikkö Marko Nieminen Liikenneturvan Tampereen toimistosta.
- Iltapäivällä infrakatselmus Prittisen ja Salmisen opastuksella.

Uutena ja merkittävänä piirteenä edellisvuosien kuntakäynteihin verrattuna voidaan pitää kunnan johtoportaan huomattavasti aktiivisempaa ja sitoutuneempaa osallistumista. Kolmella vierailulla kaupungin/kunnanjohtaja oli läsnä kehittämisspalavereissa tai muissa tapaamisissa yli 2 tuntia aktiivisella otteella ja suurimmassa osassa kuntakäyntejä kunnan johtoryhmän jäsen oli tapaamisen järjestäjänä tai

muuten sitoutuneena osallistujana. Tämä tuo lisää painoarvoa ja vaikuttavuutta kuntakäynneille ja mahdollistaa mm. investoinneista sekä muista pyöräilyn ja kävelyn resurssien lisäämisestä puhumisen tarkoituksenmukaisesti.

Muita oleellisia uusia asioita kuntavierailujen agendalla olivat Traficomien kävelyn ja pyöräilyn investointituki ja sen mahdolliset järkevät kohteet kyseisessä kunnassa sekä uuden tieliikennelain mahdollistamat uudet pyöräliikennetarkistukset, kuten pyöräkatu ja uudet laadukkaat opasteet. Myös pyörämatkailun näkökulma ja kehittämismahdollisuudet olivat enenevässä määrin esillä.

Kuntakäyntejä varten on tuotettu ”Lähtökohtia pyöräilyn edistämiseksi” -diasarja, johon on kerätty taustaa, lähtökohtia, ideoita ja ehdotuksia kehittämistyöhön sekä esimerkkejä muiden kuntien edistämishajelmista ja toimenpiteistä. Aineiston laajuus on noin 140 diaa ja sitä varioidaan kohdekunnan mukaan.

Varsinaisten kuntavierailujen lisäksi Pyöräilykuntien verkoston työntekijät tekivät noin 20 kappaletta erilaisia muita käyntejä jäsenkunnissa meneillään oleviin hankkeisiin tai muuhun yhteistyöhön liittyen. Puhelimitse ja sähköpostitse tapahtuvaa neuvontaa, konsultointia ja sparrausta eri kuntien pyöräilyn edistämistoimien vauhdittamiseksi tapahtui lähes päivittäin.

Vaikuttamistyön ja resurssien vahvistamisen päätavoitteet

Kävelyn ja pyöräilyn valtakunnallinen edistämishajelma 2018-2022

Tavoitteena oli saada edistämishajelman toteuttaminen mukaan uuteen hallitusohjelmaan ja siinä onnistuttiin. Hallitusohjelmassa on selkeä kirjaus:

- *Toteutetaan kävelyn ja pyöräilyn edistämishajelma. KÄPY-suunnitteluun ja hankkeiden edistämiseen varataan **41 miljoonaa euroa** 2020–2022.*

Pyöräilykuntien verkosto teki nopeasti hallitusohjelman julistamisen 3.6.2019 jälkeen ehdotuksen rahoituksen käytöstä:

- **Investointituki** kunnille nostettaisiin 10 M € / vuosi eli yhteensä **30 M €**
- **Liikkumisen ohjauksen rahoitus** (mm. liikkumisen ohjauksen valtionavustushankkeet) nostetaan edistämishajelmaan kirjattuun tavoitetasoon 1,5 M € / vuosi eli yhteensä **4,5 M €**
- **Kuntien omien** kävelyn ja pyöräilyn / viisaan liikkumisen **ohjelmien** laatimista tuetaan edistämishajelmaan kirjatulla 0,5 M € / vuosi eli yhteensä **1,5 M €**
- Kävelyn ja pyöräilyn **T&K -rahoitus** + kestävän liikkumisen **järjestöjen tuki** edistämishajelman mukaisesti 0,5 M € / vuosi eli yhteensä **1,5 M €**

Yhteensä 37,5 M € eli jäisi vielä 3,5 M toimenpiteille, joita edistämishajelmaan on kirjattu ilman hintalappua tai muille järkeville toimenpiteille, esimerkiksi:

- Pyörämatkailun koordinointi, kehittäminen ja markkinointi 150 000 € /v eli yhteensä **450 000 €**
- Kehitetään kävelyn ja pyöräilyn kannustavia olosuhteita (mm. pyöräpysäköinti, sosiaalitulat) asuin- ja työpaikkakiinteistöissä, sekä oppilaitoksissa. 0,8 M € /v eli yhteensä **2,4 M €**
- Käynnistetään pyörämeikkaus- ja oppilaitosten yhteistyössä OPH:n ja toisen asteen oppilaitosten kanssa **200 000 €**

Ehdotuksen mukaisista toimenpiteistä ainakin kuntien investointitukeen on tulossa mittava korotus vuonna 2020. Lisäksi pyörämatkailun koordinointi sai rahoitusta.

Muita hallitusohjelman pyöräilyn edistämiseen liittyviä oleellisia kirjauksia olivat:

- *Kävelyn ja pyöräilyn infratarpeet otetaan huomioon väyläverkon kehittämishankkeiden yhteydessä 10 miljoonan euron osuudella kokonaisrahoituksesta.*

Pyöräilykuntien verkoston tulkinta on, että tämä tarkoittaa 10 M € / vuosi eli yhteensä 40 M €, koska kyseinen kirjaus yhdistyy luvun ensimmäisessä kappaleessa kerrottuun perusväylänpidon vuosittaiseen 300 miljoonan euron tasokorotukseen.

- *Laaditaan yhtenäistä laatu- ja turvallisuusnormistoa pyöräilyväylille.*

Tämä tavoite on etenemässä Kävelyn ja pyöräilyn valtakunnallisen suunnitteluohjeen uudistamisen myötä, joka on alkanut Väylän johdolla. Pyöräilykuntien verkoston ja sen jäsenkuntien sekä yritysten edustus on työssä vahvasti mukana.

- *Edistetään työsuhdepyöräilyä*

Tällä tavoitellaan verovapaata tai ainakin vahvasti verohelpotettua työsuhdepyörää. Asian on etenemässä valtiovarainministeriön alaisessa työryhmässä.

Hallitusohjelmaan ja sen toteuttamiseen liittyviä pyöräilytavoitteita vietiin eteenpäin tiiviissä yhteistyössä Pyöräiliön kanssa tapaamalla poliitikkoja ja ministeriöiden virkamiehiä ja pitämällä aktiivista yhteyttä. Pyöräilykuntien verkoston laatima ja molempien pyöräilyjärjestöjen nimissä julkaistu yhteenveto kävelyn ja pyöräilyn edistämishajonnan, hallitusohjelman ja vuoden 2020 budjettiehdotuksen suhteesta toisiinsa liitteenä (liite 1).

Kuntien omat ohjelmat ja rahoituskanavien hyödyntäminen

Kuntien omien ohjelmien laadintaa ja toteuttamista tuettiin kuntavierailujen, koulutusten, viestinnän ja neuvonnan avulla. Kuntia kannustettiin hakemaan Liikkumisen ohjauksen valtionavustusta ohjelmien laadimiselle ja tarvittaessa neuvottiin hakemusten painotuksissa.

Edistämishajonnan investointihajonnan vuotuisiksi tavoitetasoksi on asetettu 30 miljoonaa valtio, 30 miljoonaa euroa kunnat. Aloituvuonna 2018 kävelyn ja pyöräilyn investointihajonnan myönnettiin valtion rahaa 3,5 miljoonaa euroa. Hakemuksia tuli 67 kappaletta ja 15 kohdetta sai rahoitusta. Vuonna 2019 investointihajonnan potti ei valtion osalta vielä kasvanut, vaan oli edelleen 3,5 miljoonaa. Vuonna 2019 kunnilta tuli 52 hakemusta, ja investointitukea myönnettiin 12 kunnalle, mutta hankkeiden koko oli kasvanut eli tukea haettiin enemmän.

Jo kahden ensimmäisen hakukierroksen perusteella on nähtävissä, että monet kunnat käyttävät investointituen hankkeisiin paljon enemmän omaa rahaa kuin vaaditun 50 prosenttia. Esimerkiksi Oulu haki Linnanmaan Baanan toisen vaiheen toteuttamiseen 287 500 ja laittaa itse 1 212 500 euroa ensi vuonna. Ainakin valtion kannattaa nähdä tämä myönteisesti ja perusteena korottaa omaa kokonaispottiaan jatkossa, koska vipuvaikutus on erittäin merkittävä. YK:n suosituksen mukaan valtion ja kuntien tulisi käyttää kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen 20 prosenttia liikennebudjeteistaan. Helsinki pääsi viime vuoden 19 miljoonan euron pyöräiliikennebudjetillaan noin 14 prosenttiin.

Pyöräiliikenteen infrastruktuurin tärkeimmät kohteet

Tärkein laadukasta pyöräiliikenteen infrastruktuuria vauhdittava työkalu oli valtion investointituki kunnille. Pyöräilykuntien verkosto oli vahvasti vaikuttamassa siihen, että investointituki ylipäättään saatiin ja teki tiivistä yhteistyötä tukea myöntävän Traficom:n kanssa myös hakukriteereitä mietittäessä, jotta tuen kautta saadaan lisää nimenomaan laadukkaita olosuhteita, kuten baana-tason pyöräväyliä ja pyöräpysäköintiä. Kävelyn ja pyöräilyn investointihajonnan kautta myönnettiin vuonna 2019 yhteensä 3,5 miljoonaa euroa 12 kunnalle, joista 11 on Pyöräilykuntien verkoston jäsenkuntia. Hakemuksia tuli yhteensä 53 kappaletta. Vuonna 2019 Investointihajonnan hankehaku toteutettiin toista kertaa.

Kunnat, tukisummat ja kohteet olivat:

- Joensuun kaupunki 510 000 € (Kauppakadun pyöräkadun jatkaminen välillä Papinkatu –Malmikatu)
- Jyväskylän kaupunki 340 000 € (Kankaan pyöräbaanan 1. vaihe välillä Kangas –Seppälä)
- Kangasalan kaupunki 339 000 € (Parannetaan ja levennetään [4,5 m] nykyinen huonokuntoinen ja kapea yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä kaupungin pyöräilyn pääreitiksi)
- Kempeleen kunta 434 000 € (Pyöräilyn laadukkäytävä Zimmari-Metsärinne ja Ylikylän yhtenäiskoulun pyöräpysäköinnin kehittäminen)
- Kuopion kaupunki 441 000 € (Laadukas pyöräväylä Puijonkadulle ja samalla kävelyolosuhteiden parantaminen)
- Lappeenrannan kaupunki 175 000 € (yhtenäinen, laadukas, nopea, sujuva ja turvallinen reitti kaupungin läpi Yliopistolle ja merkittävälle asuinalueille)
- Limingan kunta 345 000 € (Linnukkatien pyöräväylän tason nostaminen alueritoin laadukriteerit täyttäväksi)
- Mikkelin kaupunki 12 400 € (Keskustan pyöräpysäköinnin kehittäminen)
- Oulun kaupunki 345 000 € (Mäntybaana I, kehitetään nykyisin laadukaslaan puutteellista pääpyörätietä, joka on myös osa seudullista pääpyörätieverkkoa)

- Sipoon kunta 28 520 € (Söderkullan joukkoliikenteen solmupysäkkien pyöräpysäköinti)
- Tampereen kaupunki 510 000 € (rakennetaan Tampereen keskustan ja Hervannan välille seudullinen pyöräilyn pääreitti Hervannan Baana)
- Vihdin kunta 20 000 € (turvallinen ja selkeä pyöräpysäköinti keskeisillä sijainneilla)

Yhteensä 3 499 920 €

Lyhyet hankekuvaukset [täällä](#). Valituilla hankkeilla kävelystä ja pyöräilystä tehdään entistä turvallisempaa, houkuttelevampaa ja sujuvampaa. Tuilla tavoitellaan 30 prosentin kasvua kävelyn ja pyöräilyn matkamääriin vuoteen 2030 mennessä. Rahoitus on osa liikenne- ja viestintäministeriön vuonna 2018 julkaistun Kävelyn ja pyöräilyn edistämishojelman toteutusta. Valtionavustuksella parannetaan kävely- ja pyöräilymahdollisuuksia kaupunkien ja kuntien katuverkoilla. Vuonna 2020 investointituen potti kasvaa huomattavasti hallitusohjelman ja budjettipäätösten mukaisesti, kuten liikenneministeri Harakka Traficomin [tiedotteessa](#) kertoi.

Uudet ratkaisut ja tieliikennelain voimaantuloon 1.6.2020 valmistautuminen

Uusia pyöräiliikenteen ratkaisuja, jotka tulevat kaikkien kuntien ja ELY-keskusten käyttöön 1.6.2020 pidettiin hyvin esillä Pyöräilykuntien verkoston viestinnässä, koulutuksissa ja kuntavierailuilla. Näitä ratkaisuja ovat mm. pyöräkatu, 2-suuntainen pyöräliikenne yksisuuntaisella kadulla ja laadukkaat pyöräiliikenteen opasteet. Eniten kiinnostusta ja sovelluskohteita kunnissa tuntuu olevan pyöräkadulle, josta on saatu jo pari vuotta hyviä kokemuksia Joensuussa. Laadukkaat uudet opasteet kiinnostavat ja niiden käyttöönottoa suunnitellaan jo monella reitillä myös pyörämatkailun näkökulmasta.

Hattulan ja Uudenmaan ELY-keskuksen toteuttama kylätie-malli sekä maantiellä (Sattula) että kunnan keskustassa kiinnostaa monia pyöräilykuntia ja sai hyvin lisäjulkisuutta, kun Hattula valittiin vuoden pyöräilykunnaksi 2019.

Pyöräilyvuosi – 4 Pyöräilyvuodenaikaa

Hankkeen tavoitteena oli viestinnän keinoin lisätä ympärivuotisen pyöräilyn houkuttelevuutta ja murtaa pyöräilyn vuodenaikamyyttejä. Viestinnän tueksi tuotettiin Pyöräilyvuosi-viestintäaineisto, joka viestii visuaalisesti ympärivuotisesta pyöräilystä ja vuodenaikojen vaihtelusta. Ympärivuotiseen pyöräilyyn kannustavaa viestintää ei haluttu rajata aikanaan päättyvään hankekauteen; pysyvää viestintää varten tuotettiin verkkosivu pyöräilyvuosi.fi, jolle jatkossa kootaan eri kohderyhmille (kunnille, kouluille, varhaiskasvatukseen, järjestöille) suunnattua, ympärivuotista pyöräilyä tukevaa sisältöä (mm. talvihoito). Vuodenaikamyyttien murtaminen on hyvällä mallilla ja jatkuu edelleen.

Pyöräilyvuodelle suunniteltiin ja toteutettiin oma visuaalinen ilme ja runsaasti graafisia elementtejä, joita on hyödynnetty kaikessa hankkeen viestinnässä, mm. Poljin-lehdessä, uutiskirjeissä, hankkeessa suunnitelluilla verkkosivuilla (pyöräilyvuosi.fi), some-viestinnässä (Instagram ja Twitter @pyorailykunnat, #pyöräilyvuosi) sekä markkinoinnin oheistuotteissa (laatikkopyörän maalaukset, t-paita). Hankkeen nimenä olleesta 4 Pyöräilyvuodenajasta jalostui työn edetessä ”Pyöräilyvuosi – lisää pyöräilyä kaikkina vuodenaikoina” -kokonaisuus.

Ympärivuotisen pyöräilyn houkuttelevuuden lisäämiseksi hyödynnettiin monenlaisia viestintäkanavia. Hankkeen kohdennetut viestit lähtivät tavoitellulle määrälle vastaanottajia: Instagram-haasteella oli Kilometrikisan osallistujalistan kautta yli 80 000 vastaanottajaa, kuntakysely lähti yli 800 Pyöräily-sähköpostilistan vastaanottajalle ja Poljin-lehti tavoittaa vakiintuneiden kanavien kautta noin 1000 vastaanottajaa.

Instagram-haaste #pyöräilyvuosi

Kannustavien ja innostavien pyöräilykokemusten keräämiseksi tuotettiin Instagram-haaste 1.-15.12. Haastekauden tuloksena saatiin 104 kuvaa #pyöräilyvuosi #työmatka #paikkakunta erilaisista arjen ja vapaa-ajan pyörämatkoista keskellä vuoden pimeintä ajankohtaa. Laajalla ja monikanavaisella viestinnällä tavoitettiin näkyvyyttä ympärivuotiselle pyöräilylle. Instagram-haasteessa käytetty #pyöräilyvuosi tuottaa jatkuvasti uusia kuvia IG-kuvavirtaan. Kuvavirta #pyöräilyvuosi tullaan Instagramin lisäksi nostamaan perusteilla olevalle verkkosivulle pyöräilyvuosi.fi.

Ympärivuotisen pyöräilyn kuvan arkipäiväistäminen

- Hankkeen sisällöistä kerrottiin artikkeleissa *Pyöräilyn neljä vuodenaikaa. Miten saada pyöräily houkuttelevaksi kaikkina vuodenaikoina?* (Poljin 1/2019) ja *Pyöräilyvuosi -- neljä pyöräilyvuodenaikaa!* (Poljin 3/2019).
- Joensuun Talvipyöräilykongressia varten tehtiin puheenvuoro otsikolla *Four Seasons of Cycling -- Cycling Year --getting rid of the idea 'cycling season'*.
- Yhteistyö Pyöräilytalvi-hankkeen kanssa: #pyöräilytalvi osana Pyöräilyvuotta
- Yhteistyö Pyöräilevä Perhe -hankkeen kanssa: Pyöräilyvuoden visuaalinen ilme oli esillä Lucia-kulkeuden pyöräparaatissa 13.12.2019
- Lucia-kulkeesta lähetettiin yhteinen mediatiedote (#pyöräilytalvi ja #pyöräilyvuosi), josta Ilta-Sanomat kirjoitti otsikolla "Sähköavusteiset tavarapyörät yleistyvät – korvaavatko lapsiperheessä auton?" (IS 25.12.2019). Jutussa konkretisoitui hankkeessa luvattu "sähköpyörän käyttö ja potentiaali talvella: nostetaan sähköpyöräily ympärivuotisen pyöräilyn mahdollistajana ja esitellään rohkaisevien yksilötason tarinoiden kautta erityisesti sitä, kuinka sähköpyörällä voi korvata henkilöautomatkoja talvella".
- Mediassa talvella pyöräilystä keskusteltiin hankkeen innoittamana Yleisradion Luonto-Suomen Talvipyöräilyillalla 29.1.2020. Keskustelemassa olivat Pyöräilykuntien verkoston toiminnanjohtaja Matti Hirvonen ja erityisasiantuntija Martti Tulenheimo.

VIESTINTÄ

POLJIN -lehti

Pyöräilykuntien verkosto julkaisee Poljin-lehteä. Poljin-lehti ilmestyi vuonna 2019 neljä kertaa: kolme kertaa 16-sivuisen ja kerran 12-sivuisena. Painosmäärä oli 1000 kappaletta. Poljin-lehdessä julkaistiin pyöräilyn ja kävelyn edistämisen keskeisimmät uutiset ja artikkelit liittyen muun muassa liikennepolitiikkaan, liikenne- ja kaupunkisuunnitteluun, pyöräilyn ja kävelyn infrastruktuuriin, markkinointiin, kampanjoihin ja muuhun liikkumisen ohjaukseen, pyörämatkailuun sekä pyöräilyn ja kävelyn innovaatioihin.

Lehden aiheita ja artikkeleita olivat:

- Oulun seudun pyöräilyn brändi-ilme ja pääpyöräreittien opastuksen uudistaminen
- Pyöräilyn neljä vuodenaikaa ("Miten saada pyöräily houkuttelevaksi kaikkina vuodenaikoina?")
- Pyöräiliikenne hallitusohjelmassa
- Kävelyn ja pyöräilyn investointituki kunnille
- Velo-city Dublin 2019 ("Pyöräiliikenteen parhaat")
- Pyörämatkailun aika
- Helsingin päärautatieaseman pyöräpysäköinnin kehittäminen ja pyöräiliikenteen uusi alikulkuyhteys Kansalaistorilta Kaisaniemeen
- "Kaupunkipyöriä taas uusille paikkakunnille" ("Tilannekatsaus kaupunkipyöräjärjestelmistä ja niiden kehitysnäkymistä Suomessa)
- "Helsingin kaupunkipyörät ovat planeetan suosituimpia" (Kansainvälisen vertailun tulokset ja analyysi Helsingin järjestelmän taustoista ja menestystekijöistä)
- "Pyöräilykatsaus 2019 esittelee Helsingin pyöräiliikenteen kehitystä" (yhteenveto Helsingin esimerkillisestä seurantajulkaisusta, joka esittelee pyöräilyn määrää, laatua, motiiveja, asenteita sekä taustalla vaikuttavia tekijöitä)
- "Virtaa fillariin" (HSY:n Ilmastoinfo edistää BSR-electric hankkeen puitteissa sähköpyöräilyä pääkaupunkiseudulla).
- "10 uutta pyöräilykuntaa" (Liperi 100. jäsenkunta ja yhteensä noin 4,6 miljoonaa asukasta pyöräilykunnissa)
- "Autoillaanko tulevaisuuden liikennepuistossa?" (Lasten liikennepuisto -konseptin päivittäminen vastaamaan nykyisen liikennepolitiikan tavoitteita)
- "Kaupunkisuunnittelun koulukiertue Lahdessa" (koululaisten osallistaminen oman liikenneympäristönsä suunnitteluun)
- "Takaisin viinireiteille" (Ranskan pyörämatkailurettien ja pyörilyinfran analyysiä Rhönen laaksosta)
- "Pelon vain ilon kautta" (pääkirjoitus pyöräiliikenteen turvallisuuteen eniten vaikuttavista tekijöistä)
- "Pyörä taittuu junamatkalle" (Pyöräilyn ja julkisen liikenteen yhdistäminen työmatkoilla. Taittopyörärien ja sähköpyörärien kokeilua Orivedellä ja Kangasalla osana EU:n LIFE-ohjelman Canemure-hanketta)
- "Työmatkapyöräilyn edistämistä Tampereella" (Hervannan alueen yli 30 työpaikkaa edistämässä kestävämpiä kulkutapoja työmatkoilla)

- "Pyöräily ja pyöräilijä mediassa" (pyöräilyn uutisoinnissa vallitseva vaarallisuusnäkökulma ja pyöräiliikenteen onnettomuuksista kertomisen vakiintunut kaava mediapresentaatioissa)
- "Dumppaako sähköpyöräily Diabeteksen?" (Sähköpyöräkokeilu Kanta-Hämeen sairaanhoitopiirissä tyypin 2 diabeteksen ja liikkumistottumusten muutoksen kärjellä)
- "Viihtyisät koulureitit" (houkuttelevan ympäristön merkitys ja koulujen lähiympäristöissä toteutettuja toimenpiteitä eri kaupungeissa)
- "Tavarapyörät vahvistavat pyöräiliikenteen nousua" (International Cargo Bike Festival 2019 Groningenissa ja pyöräiliikenteen ensisijaisuus kaupunkisuunnittelussa)

Jokaisesta Poljin-lehdestä on tehty sähköinen versio (pdf), joka on julkaistu verkkosivuilla ja lähetetty sähköpostitse sisältöviivestelmän kanssa Pyöräily -uutiskirjeen kautta verkoston jäsentahoille sekä muille kävelyn ja pyöräilyn edistämisen sidosryhmille. Poljin-lehtien pdf-versiot löytyvät osoitteesta <http://www.poljin.fi/fi/poljin-lehti>

Poljin-lehden vakituksina avustajina toimivat Pyöräilykuntien verkoston työntekijät Sanna Ojajärvi ja Martti Tulenheimo. Lehti on ollut luettavissa mm. kaikkien verkoston jäsenkuntien pääkirjastoissa. Artikkeleja tuottivat lisäksi jäsenyhteisöjen edustajat ja pyöräilyn edistämishankkeiden toteuttajat.

Pyöräily-uutiskirje

Pyöräilykuntien verkosto tuottaa ja ylläpitää Pyöräily-uutiskirjettä ja sen sähköpostilistaa. Uutiskirje on ensisijaisesti jäsenyhteisöjä palveleva viestintäkanava, mutta sille voidaan liittää myös muita pyöräilyn edistämistä kiinnostuneita sidosryhmiä ja henkilöitä. Vuoden 2019 lopussa listalla oli 748 jäsentä (591 vuotta aiemmin) Pyöräilykuntien verkoston lähetti 30 uutiskirjettä vuonna 2019, joka on hieman enemmän kuin tavoitteena ollut kaksi uutiskirjettä kuukaudessa. Uutiskirjeet tehtiin Mailjet-massasähköpostitustyökalulla, jota käytetään myös Kilometrikisan uutiskirjeiden lähettämiseen.

Sosiaalinen media

Facebook

Pyöräilykuntien verkoston Facebook-sivua ylläpidettiin aktiivisena viestintäkanavana, jonne tehdään kiinnostavia nostoja jäsenyhteisöjen ja muiden tärkeiden sidosryhmien tekemisistä sekä pyöräilyn edistämisen uutisista useita kertoja viikossa.

Twitter

Pyöräilykuntien verkoston Twitter-tilin kautta viestittiin tärkeimmistä ja kiinnostavimmista uutisista varsinkin vaikuttamistyöhön ja poliittisiin päätöksiin liittyen. Lisäksi Pyöräilykuntien verkoston työntekijät tuottivat ja jakoivat viestejä henkilökohtaisten tiliensä kautta.

Instagram

Pyöräilykuntien verkostolle oma Instagram-tili, jota hyödynnettiin varsinkin Pyöräilyvuosi – 4 Pyöräilyvuodenaikaa -hankkeen viestinnässä ja #pyöräilyvuosi-kuvakisassa.

Verkkosivut www.poljin.fi

Poljin-sivuja ylläpidettiin houkuttelevana ja helppokäyttöisenä kokonaisuutena. Kotisivujen tehtävänä on markkinoida pyöräilyä ja sen edistämistä sekä palvella jäsenistöä ja esitellä Pyöräilykuntien verkoston toimintaa sekä käynnissä olevia hankkeita. Sivulla on myös kuvapankki, jonne oli valikoitu toimintavuoden loppuun mennessä 30 korkeatasoista pyöräilykuvaa, joista voi ladata painokelpoisen version. Kaikki kuvat on julkaistu CC-nimeä lähde -lisenssillä, eli kuvia voi käyttää vapaasti, kunhan ilmoittaa kuvaajan. Kotisivut on tehty ja niitä ylläpidetään Drupal-sisällönhallintajärjestelmällä.

Pyöräillen Suomessa -sivut

Osana pyörämatkailun edistämistä Pyöräilykuntien verkosto ylläpiti Pyöräillen Suomessa -sivustoa vuosina 2008-2019. Sivustolla kerrottiin pääasiassa kotimaan tarjoamista pyörämatkailun mahdollisuuksista sekä annetaan vinkkejä retkien suunnitteluun ja toteutukseen. Sivustolle oli koottu keskitetysti tietoa reiteistä, oppaista, kartoista ja palveluntarjoajista eri puolella Suomea. Pyöräillen Suomessa -sivusto kaipaasi kuitenkin teknistä uudistamista ja nykyistä isompaa sisällöllistä päivittämistä. Sivusto ajettiin alas toimintavuoden aikana valmistautuen uuden pyörämatkailun "sisäänheittosivuston" toteuttamiseen osana

Pyörämatkailukeskuksen perustamista vuonna 2020. Vanhan sivusto oli tekniikaltaan vanhentunutta, mutta osaa sisällöstä voidaan hyödyntää uutta sivustoa tuottaessa.

ASiantuntijuuden vahvistaminen ja koulutukset

Vuosikokous ja pyöräilyseminaari 23.5. Helsingissä

Yhdistyksen vuosikokous järjestettiin 23.5. (Kaupunkiympäristön toimiala, auditorio, Kansakoulukatu 3) ja sen yhteydessä pyöräilyseminaari yhteistyössä Helsingin Pyöräkonttorin kanssa. Vuosiseminaariin osallistui 42 henkilöä, joista 10 etäyhteydellä Facebook-live lähetyksen kautta.

10.00	Vuosikokous
11.30	Lounas
12.30	Tutustuminen Suomen parhaaseen pyöräilyaiheisten postimerkkien näyttelyyn
13.00	Pyöräilyseminaari
15.45	Pyöräretki kaupunkipyörillä (tai omalla) – Helsingin uusimmat pyöräliikennetkaisu

Pyöräilyseminaarin ohjelma klo 13-15.30

Vuoden pyöräilykunta 2019 Hattulan julkistaminen ja esittely

Uusimmat pyöräliikenteen parannukset Helsingissä

Reetta Keisanen, pyöräilykoordinaattori, Helsingin kaupunki

Parasta Tanskasta – miten toimii Suomessa?

Piritta Keto, Liikennejärjestelmäasiantuntija, Varsinais-Suomen ELY-keskus

Työnaikaiset järjestelyt murheenkryyninä – Helsingin Haitaton 2.0 -järjestelmä apuna

Olli Haveri, kehittämisjohtaja, WSP Finland

Kaupunkipyörät Suomessa – mitä kuntien kannattaa ottaa huomioon?

Martti Tulenheimo, kaupunkipyöräasiantuntija, Tulenheimo Urban Solutions

Lisää kotimaisia ja ulkomaisia pyörämatkailijoita kuntiin

Pirjo Räsänen, toimitusjohtaja, Ellare Oy

Opastus ja viitoitus pyöräliikenteen sekä pyörämatkailun edistäjänä

Piritta Keto, Liikennejärjestelmäasiantuntija, Varsinais-Suomen ELY-keskus

Matti Hirvonen, toiminnanjohtaja, Pyöräilykuntien verkosto ry

15.45-16.30 Pyöräretki kaupunkipyörillä – osa 1 (keskusta-alue)

16.30-17.30 Pyöräretki kaupunkipyörillä – osa 2 (baanat ja viheralueet)

Velo-city Dublin 25.-28.6.2019 ja kansallinen jälkiseminaari

Velo-city on maailman johtava pyöräilyn edistämisen konferenssisarja, jota hallinnoi Euroopan pyöräilyjärjestö ECF (European Cyclists' Federation). Neljä päivää kestävässä konferenssissa käsiteltiin koko pyöräilyn edistämisen kirjo pääteemojen, alateemojen ja rinnakkaisten sessioiden muodossa. Dublinin konferenssin pääteema oli "Cycling for the Ages", jota purettiin kolmen alateeman kautta:

- Technology, Intelligent Transportation Systems, Data Analytics
- Cycling Infrastructure
- Health and Social Engagement

Konferenssiin osallistui yli 1300 henkilöä eri puolilta maailmaa. Tapahtumassa kuultiin yli eri puhujaa noin 80 eri sessiossa. Näiden lisäksi tarjolla oli ulkona/liikenneympäristössä/maastossa tapahtuvia työpajoja tai opastettua retkiä (Technical Tours). Velo-city Expossa konferenssipaikalla oli yli 100 näytteilleasettajaa, esimerkiksi kaupunkipyörät ja eri maiden "pyöräilylähetykset" (Hollanti, Tanska, Itävalta) olivat hyvin edustettuina.

Luentojen, työpajojen ja muiden esitysten laatutaso oli pääosin hyvä, viime vuosien Velo-city -konferenssien keskinäisessä -vertailussa keskitasoa. Suomen edustus Velo-cityssä oli ennätysellisen suuri käsittäen seuraavat 25 ”virallista” delegaattia:

KAUPUNGIT JA KUNNAT

Espoon kaupunki, Tekninen ja ympäristötoimi:

Heini Peltonen, liikenneinsinööri, Kaupunkisuunnittelukeskus
Salla Hänninen, suunnittelupäällikkö, Kaupunkitekniikan keskus
Kristiina Kartimo, projektipäällikkö, Kaupunkitekniikan keskus

Helsingin kaupunki, Kaupunkiympäristön toimiala:

Reetta Keisanen, pyöräilykoordinaattori, Liikenne- ja katusuunnittelu
Ilari Heiska, liikenneinsinööri, Liikenne- ja katusuunnittelu
Teppo Pasanen, liikenneinsinööri, Liikenne- ja katusuunnittelu
Oskari Kaupinmäki, projektikoordinaattori, CIVITAS Handshake (EU)
Katja Moilanen, liikennetutkija

HKL-liikelaitos:

Samuli Mäkinen, projektipäällikkö, HKL-Infra ja kalusto / Kaupunkipyörät
Eeropekka Lehtinen, suunnittelija, HKL-Infra ja kalusto / Kaupunkipyörät

Oulun kaupunki

Harri Vaarala, liikenneinsinööri

Turun kaupunki

Stella Aaltonen, hankejohtaja, CIVITAS ECCENTRIC -hanke 2016-2020
Katariina Salokannel, projektityöntekijä, CIVITAS ECCENTRIC -hanke 2016-2020

KUNTAYHTYMÄT

HSL Helsingin seudun liikenne

Mette Granberg, liikennesuunnittelija
Tarja Jääskeläinen, johtava liikkumisen ohjauksen asiantuntija

VIRANOMAISTAHOT

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

Kati Hyvärinen, Kestävän liikkumisen asiantuntija, Liikennejärjestelmä ja ympäristö -yksikkö

TUTKIMUSLAITOKSET

Tanja Onatsu, ohjelmakoordinaattori LIKES / Kunnossa kaiken ikää (KKI) -ohjelma

KONSULTIT

Niko Palo, Ramboll Finland oY
Niklas Aalto-Setälä, Sweco Ympäristö Oy
Mikko Raninen, Sweco Ympäristö Oy

JÄRJESTÖT

Liikenneturva

Minna Saarinen, viestinnän suunnittelija

Pyöräilykuntien verkosto ry

Matti Hirvonen, toiminnanjohtaja
Sanna Ojajärvi, kehittämisspääällikkö
Martti Tulenheimo, erityisasiantuntija

MUUT

Oskari Lampisjärvi, pyöräilypromootori, toimittaja (Berliini)

Velo-Cityn keskeisintä antia Suomen kannalta esiteltiin ja purettiin kansallisessa jälkiseminaarissa ja Poljin-lehden numeroissa 2/2019 ja 3/2019. Velo-city -konferenssin ohjelma ja alkuperäiset esitykset löytyvät osoitteesta <https://ecf.com/velo-city/velo-city-2019-dublin/velo-city-2019-presentations>

Kansallinen Velo-City jälkiseminaari järjestettiin 1.11.2019 Helsingin Kaupunkiympäristö -toimialan auditoriossa Helsingissä. Seminaariin osallistui paikan päällä 48 henkilöä edustaen kuntia, ELY-keskuksia, ministeriöitä, virastoja, kuntayhtymiä, konsultteja ja yrityksiä sekä järjestöjä Jälkiseminaarissa oli käytössä etäosallistumismahdollisuus Facebook-live -lähetyksenä ja sitä seurasi verkon välityksellä reaaliajassa 24 henkilöä. Seminaarin nauhoite on kaikkien kiinnostuneiden katsottavissa Pyöräilykuntien verkoston Facebook-sivulla ja sitä oli vuodenvaihteessa katsottu 165 kertaa.

https://www.facebook.com/pg/poljin.fi/videos/?ref=page_internal

Jälkiseminaaria varten Velo-cityn keskeiset sisällöt jalostettiin itsenäisiksi esityksiksi, joihin sisällytettiin osittain myös ajankohtaisia toimenpiteitä ja sovelluskohteita Suomesta. Ohjelma ja kaikki jälkiseminaarin esitykset löytyvät poljin.fi -sivuilta osoitteesta

<https://www.poljin.fi/fi/uutiset/2019/11/04/velo-city-jalkiseminaarin-111-anti>

Jälkiseminaarin esitykset tallennettiin myöhemmin myös Traficom in ylläpitämään Kulkulaariin.

Pyöräilykuntien verkoston edustajana Rotterdamin konferenssiin osallistui kehittämispäällikkö Sanna Ojajärvi. Walk21 on maailman suurin kävelyn edistämisen konferenssi, joka kokoaa yhteen tutkijat, kansalaiset, kaupunkisuunnittelijat, terveydenhuollon ammattilaiset ja päätöksentekijät, jotka haluavat investoida hyvinvointia tuottavaan yhdyskuntaan. Suomesta konferenssiin osallistuivat Ojajärven lisäksi myös Sitowisen asiantuntijat Virpi Ansio ja Laura Mansikkamäki sekä WSP Finlandin asiantuntija Riikka Kallio.

Walk21 -konferenssi Rotterdamissa 7.-11.10. ja kävelywebinaari 19.11

Pyöräilykuntien verkoston edustajana Rotterdamin konferenssiin osallistui kehittämispäällikkö Sanna Ojajärvi. Walk21 on maailman suurin kävelyn edistämisen konferenssi, joka kokoaa yhteen tutkijat, kansalaiset, kaupunkisuunnittelijat, terveydenhuollon ammattilaiset ja päätöksentekijät, jotka haluavat investoida hyvinvointia tuottavaan yhdyskuntaan. Suomesta konferenssiin osallistuivat Ojajärven lisäksi myös Sitowisen asiantuntijat Virpi Ansio ja Laura Mansikkamäki sekä WSP Finlandin asiantuntija Riikka Kallio.

Walk21 -konferenssin keskeisintä antia Suomen kannalta esiteltiin ja purettiin Kävelen eteenpäin -webinaarissa ja Poljin-lehden numerossa 4/2019. Konferenssin sisältöä ja muuta antia eritellään tarkemmin erillisessä raporttimuistiossa (liite 2). Rotterdamin Walk21 -konferenssin esitykset löytyvät osoitteesta:

<https://publish.slidecrew.com/walk21/2019/>

Kävelen eteenpäin -webinaari

Tiistaina 19.11.2019 järjestettiin Kävelen eteenpäin -webinaari, jossa esiteltiin parhaita paloja kansainvälisestä Walk21-konferenssista sekä kotimaisia esimerkkejä kävelyn edistämisestä. Webinaarissa annettiin vinkkejä hyvinvointia tukevan arki-kävelyn edistämiseen. Lisäksi kuultiin millaista kävelyn edistämistyötä Suomessa ja maailmalla tehdään. Webinaariin osallistui 77 henkilöä ja se toteutettiin Skype for Business -ohjelmalla.

Kävelywebinaari päädyttiin lopulta järjestämään Motivan VILI-verkoston ja Pyöräilykuntien verkoston yhteistyönä, koska näin saatiin synergiaetuja sisällön tuottamisessa, järjestelyissä ja viestinnässä.

Kävelywebinaarin ohjelma klo 9-11

Kävelyn edistäminen maailmalla – Parhaat palat Walk21 - konferenssista

Walk21 Rotterdam: autokaupungista kävelykaupungiksi

Sanna Ojajärvi, Pyöräilykuntien verkosto

Viihtyisän ympäristön ja joukkoliikenteen suhde

Riikka Kallio, WSP Finland

Kävelyn edistäminen koulumatkoilla

Laura Mansikkamäki, Sitowise

Kävelyn edistäminen Suomessa – missä mennään?

Kati Hyvärinen, Traficom

Kotimaisia esimerkkejä kävelyn edistämisestä

Tampereen kävelyn ja kaupunkielämän ohjelma

Katja Seimelä, Tampereen kaupunki

Kaupunkilaisten, tutkijoiden ja suunnittelijoiden näkemykset kävelyn edistämisen pohjalla

Henna Hovi, Helsingin kaupunki

Mikkelin katukokeilu
Virpi Ansio, Sitowise

Webinaarin esitykset löytyvät osoitteesta:

<https://www.motiva.fi/ajankohtaista/tapahtumat/tapahtuma-aineistot/liikenne/viisaan liikkumisen verkosto vili n tilaisuudet/kavellen eteenpain -webinaari 19.11.2019>

VAIKUTTAMISTYÖ JA ASiantuntijarooli

Pyöräilyn puolesta vaikuttaminen ja liikennepolitiikka

Vaikuttamistyön päätulokset on esitelty kärkitoimien yhteydessä sivuilla 5-6. Pyöräilykuntien verkosto teki aktiivista vaikuttamistyötä pitämällä yhteyttä poliitikkoihin kotimaassa ja EU:ssa, asiasta vastaaviin viranhaltijoihin valtionhallinnon eri tasoilla ja kunnissa sekä osallistamalla julkiseen keskusteluun. Erityisen tiivistä yhteistyötä tehtiin liikenne- ja viestintäministeriön sekä Liikenneviraston viranhaltijoiden kanssa kävelyn ja pyöräilyn edistämishojelman toteuttamisessa. Pyöräilykuntien verkoston edustajien haastatteluja julkaistiin vuoden aikana useissa eri tiedotusvälineissä ja he kävivät pitämässä asiantuntijapuheenvuoroja lukuisissa alan seminaareissa.

Liikenneministeri Sanna Marinin tapaaminen 4.9. toteutettiin yhteistyössä Pyöräiliiton kanssa ja paikalla olivat ministerin ja hänen erityisavustajansa lisäksi toiminnanjohtajat Matti Hirvonen ja Matti Koistinen. Tapaamisessa keskustelun pääpaino oli hallitusohjelmaan kirjattujen pyöräilyn edistämistoimien toteuttamisessa ja kuntien investointituen nostamisessa.

Luottamuselimissä vaikuttaminen

Pyöräilykuntien verkoston edustaja toimii asiantuntijana vuonna 2019 ainakin seuraavissa luottamuselimissä ja työryhmissä:

- Kävelyn ja pyöräilyn edistämishojelma 2030, eri toimeenpanoryhmät (Traficom)
- TEHYLI-olosuhde työryhmä (opetus- ja kulttuuriministeriö)
- Winter Cycling Federation, hallituksen jäsen
- STYLE-ohjausryhmä, Healthy lifestyles to boost sustainable growth / Liikunnallinen elämäntapa kestävä kasvun aikaansaajana (Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun kaupunkorkeakoulu)
- Pyöräilyn ja kävelyn neuvottelukunta (Liikenneturva)

Konsultaatio ja kouluttaminen

Pyöräilykuntien verkosto vastaa satoihin jäsenkuntiensa ja muiden eri tahojen esittämiin pyöräilyn edistämisen kysymyksiin ja tiedusteluihin sähköpostitse ja puhelimitse. Kulkulaari.fi ja Poljin.fi -sivuille on kerätty runsaasti jäseneltyä tietoa, josta se on kaikkien aiheesta kiinnostuneiden saatavilla. Verkoston edustajat konsultoivat jäsenkuntiaan tekemällä 10 kuntavierailua ja lukuisia muita kuntakäyntejä eri hankkeisiin liittyen toimintavuoden aikana. Puhelimitse ja sähköpostitse tapahtuvaa neuvontaa, konsultointia ja sparrausta eri kuntien pyöräilyn edistämistoimien vauhdittamiseksi tapahtui lähes päivittäin.

PYÖRÄMATKAILUN KEHITTÄMINEN

Pyöräilykuntien verkosto on jo pitkään ollut mukana pyörämatkailun edistamisessä Suomessa. Pääpaino on ollut pyörämatkailureittien ja -karttojen (Pyöräily GT- ja Retkeily GT -kartat) kehittämisessä sekä pyörämatkailun markkinoinnissa, jota tehdään pääasiassa Pyöräillen Suomessa -verkkosivujen kautta. Pyörämatkailureittejä ja -karttoja kehitetään yhdessä kuntien ja ELY-keskusten kanssa ja pyörämatkailun markkinointia Visit Finlandin kanssa. Lisäksi on tehty kansainvälistä yhteistyötä Euro Velo -reittien (Euroopan laajuinen pyörämatkailureittien verkosto) kehittämisessä lähinnä ECF:n (European Cyclist' Federation) kanssa.

Valtakunnallisten pyörämatkailureittien opastusjärjestelmän uudistamistyötä jatkettiin yhdessä Traficom ja Väylän kanssa. Uudet ja aiempaa laadukkaammat pyöräliikenteen opasteet tulevat uuden tialikennelain myötä kaikkien kuntien ja ELY-keskusten saataville 1.6.2020. Niiden käyttöön ottaminen käyttöön ja pilotointi oli tavoitteena vuonna 2019 Euro Velo 10 -reitillä (Baltic Sea Cycle Route) välillä Helsinki-Turku. Tälle reitille syntyi Väylän tilaamana opastussuunnitelma, jonka tekemisessä Pyöräilykuntien verkosto antoi asiantuntijapua. Tähän mennessä jo Helsinki, Tampereen kaupunkiseutu, Oulun seutu ja Turun seutu ovat jo ottaneet

uudet opasteen käyttöön (kokeilulupa LVM:stä). Tarkoitus on, että Liikennevirasto / ELY-keskukset sitoutuvat jatkossa omalta osaltaan kunnolla pyöräliikenteen opasteiden seurantaan ja ylläpitoon kunnolla.

Liittyen valtakunnallisen kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelman toteuttamiseen, vuoden ajan kokoontui kaksi kertaa Liikenneviraston vetämänä ”Pyörämatkailun toimenpideryhmä”, jossa Pyöräilykuntien verkostolla on kaksi edustajaa.

Toimintavuoden lopulla virisi eduskunnan lisäbudjetin (ns. joululahjarahat) vuodelle 2020 myötä mahdollisuus valtakunnallisesta pyörämatkailun koordinoinnista ja Pyörämatkailukeskuksen perustamisesta yhteistyössä Pyöräilykuntien verkoston ja Pyöräilyn kesken. Ennen vuoden vaihdetta ehdittiin laatia tavoitteet, alustava toimenpidesuunnitelma ja budjetti Pyörämatkailukeskukselle, joka voisi aloittaa toimintansa vuonna 2020.

KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

Pyöräilylähetystö – Finnish Cycling Embassy

Pyöräilylähetystö on pyöräilyn edistämisen johtavien asiantuntijoiden muodostama osaamiskeskittymä, jota Pyöräiliitto ja Pyöräilykuntien verkosto ylläpitävät yhdessä. Se edistää pyöräilymyönteistä päätöksentekoa valtiotasolla sekä vie kotimaista pyöräilyosaamista maailmalle. Kansainvälisen yhteistyön painotuksena on talvipyöräily ja -kunnossapito (cycling snow how). Pyöräilylähetystö on Pyöräilykuntien verkoston, Pyöräiliiton, Winter Cycling Federationin sekä mukana olevien kaupunkien ja yritysten yhteistoimintaa. Yhteistyössä ovat mukana myös Alankomaiden suurlähetystö Suomessa ja Dutch Cycling Embassy. Pyöräilylähetystön toimintaa esiteltiin kansainvälisesti erityisesti Calgaryn talvipyöräilykonferenssissa 8.-10.2.2019.

<https://cyclingembassy.fi/>

Pyöräilykuntien verkosto on yhteisöjäsenen Euroopan pyöräilyjärjestö ECF:ssä (European Cyclists' Federation). Tavoitteena on kansainvälisen pyöräilypoliittisen yhteistyön vahvistaminen sekä hyödyntäminen ja entistä tehokkaampi hyvien toimintamallien soveltaminen Suomessa

Ulkomaisia yhteyksiä toimintavuoden kuluessa ylläpidettiin lisäksi aktiivisella tiedonvaihdoilla ja seuraamalla erilaisia sähköpostilistoja, uutiskirjeitä, blogeja ja verkkosivuja.

V Talvipyöräilykonferenssi 6-8.2.2019 Calgaryssa

Talvipyöräilyn konferenssisarja alkoi vuonna 2013 Suomesta, kun Oulussa järjestettiin maailman ensimmäinen talvipyöräilykonferenssi. Reilut 100 osallistujaa eri puolilta maailmaa tulivat pian johtopäätökseen, että paljon nykyistä enemmän täytyy tehdä ympärivuotisen pyöräilyn edistämiseksi. Perustettiin ”Winter Cycling Federation” ja talvipyöräilykonferenssien järjestämistä päätettiin jatkaa. Winter Cycling Congress on järjestetty 2014 Kanadan Winnipegissä, 2015 Alankomaiden Leeuwardenissa, 2016 Yhdysvaltojen Minneapolis-Saint Paulissa, 2017 Montrealissa ja 2018 Moskovassa.

Vuonna 2019 Calgaryn kaupunki isännöi tätä koko talvella pyöräilevän maailman yhdistävää tapahtumaa. Konferenssiin osallistui noin 340 lumisten maiden ammattilaista, jotka jakoivat tietonsa ja taitonsa siitä, kuinka luodaan, hoidetaan ja ylläpidetään elävää ja pyöräily-ystävällistä kaupunkia ympärivuotisesti. Konferenssi keskittyy etsimään ratkaisuja ja välittämään parhaita keinoja, joilla polkupyörän käyttöä voidaan lisätä talvikaudella.

Pyöräilykuntien verkoston edustajana konferenssiin osallistuu toiminnanjohtaja Matti Hirvonen, joka piti Calgaryssa 10.2. puheenvuoron ”Year-round cycling at elementary schools in Finland.” Lisätietoja:

<http://www.wintercycling.org/conferences>

<http://www.calgary.ca/Transportation/TP/Pages/Cycling/Winter-Cycling-Congress-2019>

Konferenssin tuloksia ja parhaita anteja esiteltiin Suomi Pyöräilee -tietoiskussa 15.3.2019, Poljin-lehdessä sekä muussa viestinnässä ja koulutuksessa.

SUOMI PYÖRÄILEE

SUOMI PYÖRÄILEE -HANKE

Suomi Pyöräilee on vuonna 1980 opetusministeriön aloitteesta perustettu pyöräilyn edistämiskampanja ja yhteistyöelin. Mukana on useita liikunta- ja kansalaisjärjestöjä, julkisen hallinnon tahoja sekä yrityksiä. Suomi Pyöräilee -hanke siirtyi Työväen Urheiluliitosta Pyöräilykuntien verkosto ry:n hallinnoimaksi 1.1.2005 alkaen.

Suomi Pyöräilee -hankkeen kautta toteutettiin vuonna 2019 suurin osa Pyöräilykuntien verkoston kampanjoinnista, jolla aktivoitetaan kansalaisia pyöräilemään enemmän ja yritetään saada pyöräilylle myönteistä näkyvyyttä monikanavaisessaviestinnässä ja mediassa.

Työvaliokunta

Suomi pyöräilee -toiminnan suunnittelusta vastasi työvaliokunta, jossa olivat edustettuina seuraavat tahot: Antero Naskila (pj) / Pyöräilykuntien verkosto ry, Panu Könönen (vpj) / Suomen Latu ry, Matti Koistinen / Pyöräiliitto ry, Tomi Mäki-Opas / Itä-Suomen Yliopisto, Reetta Keisanen / Helsingin kaupunki, Pekka Sirkkiä / Suomen Pyöräily ry, Erkki Wahlfors / Suomen Pyöräily ry, Minna Saarinen / Liikenneturva, Tero Valtonen / Helkama Velox Oy, Pirkko Kapraali / TunturiHellberg Oy, Työvaliokunta kokoontui kolme kertaa vuonna 2019.

Työntekijät

Projektipäällikkönä toimi oman toimensa ohella Pyöräilykuntien verkoston toiminnanjohtaja Matti Hirvonen ja osa-aikaisena työntekijänä suunnittelija Erika Weckström.

TOIMINTA

Talvikilometrikisa 1.–28.2.2019

Vuonna 2019 Talvikilometrikisaan osallistui 3 423 polkijaa ja 551 joukkuetta. Keskimäärin jokainen osallistuja polki 1.-28.2. kestäneessä kisassa 293 kilometriä. Oheisesta taulukosta näkyy Talvikilometrikisan kehitys.

Talvi-kilometrikisa	Osallistujat	Joukkueet	Km/ osallistuj a	Lisäys ed. vuoteen osallistujia (%)
2012	1 892	313	253	-
2013	2 229	408	416	+15 %
2014	2 944	458	420	+24 %
2015	3 421	611	411	+14 %
2016	2 524	427	348	-26 %
2017	4 015	664	387	+37 %
2018	3 894	612	359	-3 %
2019	3 423	551	293	-12 %

Talvikilometrikisan tarkoitus on markkinoida talvipyöräilyä, saada mahdollisimman moni kokeilemaan ja sitä kautta nauttimaan pyöräilystä ympärivuotisesti. Talvipyöräilyyn valmistautumiseen ja varustautumiseen sekä työantajan keinoin edistää pyöräilyä annettiin vinkkejä kisan kautta.

”Tavallisen” Kilometrikisan osallistujista entistä suurempi osa kokee sen innostaneen heitä myös pyöräilyyn talvella. Kilometrikisan vaikuttavuuskyselyn 2017 mukaan 32 prosenttia vastaajista koki, että Kilometrikisa on innostanut heitä myös ympärivuotiseen pyöräilyyn. Seuraava vaikuttavuuskysely toteutetaan 2019, jonka kautta saadaan lisää vertailutietoa vaikutuksesta myös talvella pyöräilyyn.

Kansainvälinen Talvipyöräile töihin - päivä – Winter Bike to Work Day 9.2.2019

Kansainvälinen Talvipyöräile töihin -päivä on kasvava talvella pyöräilyyn innostaja, joka järjestettiin viidettä kertaa ja toteutettiin kanadalais-suomalaisena yhteistyönä. Suomi Pyöräilee -hanke oli mukana kehittämässä ja markkinoimassa tapahtumaa ja siihen liittyvää verkkosivupalvelua yhteistyössä Winnipegin kaupungin pyöräilykoordinaattori Anders Swansonin sekä Winter Cycling Federationin presidentti Timo Perälän kanssa. Vuonna 2019 Suomen aktiivisimmat paikkakunnat olivat Oulu ja Helsinki.

<http://winterbiketoworkday.org/>

Suomi Pyöräilee -tietoisku 15.3.2019

Perinteinen Suomi Pyöräilee -tietoisku on pyöräilyn edistämisen ja edistäjien alkuvuoden kohokohta ja kohtaamispaikkapaikka. Suomi Pyöräilee -tietoisku järjestettiin GoExpo ja Fillari 2019 -messujen avauspäivänä Helsingin Messukeskuksen auditoriossa. Tietoiskuun osallistui 84 henkilöä.

Ohjelma klo 12-14.30

Vuoden pyöräilyteot 2018: julkistaminen ja palkitseminen

BikeBusters murtaa talvella pyöräilyn myytit ja sitouttaa päättäjät henkilökohtaisesti pyöräilyyn

Timo Perälä, president, Winter Cycling Federation

Ympärivuotinen kaupunkipyöräijärjestelmä – kokemukset ja kehittämistarpeet Turussa

Stella Aaltonen, hankepäällikkö, Turun kaupunki

Kommenttipuheenvuoro: Ympärivuotiset järjestelmät kansainvälisesti ja näkymät Suomen kunnissa

Martti Tulenheimo, toimitusjohtaja, Tulenheimo Urban Solutions

Pyöräpysäköinti kuntoon asuinkiinteistöissä – uuden oppaan parhaat palat

Helena Suomela, asiantuntija, Motiva Oy

Pyöräilyn olosuhteet Suomen kunnissa – mihin suuntaan ollaan menossa

Matti Hirvonen, toiminnanjohtaja, Pyöräilykuntien verkosto ry

100 miljoonaa pyöräilylle ja kävelyllä – pyöräilypoliittiset vaalitavoitteet

Marjut Ollitervo, varapuheenjohtaja, Pyöräiliitto ry

Sujuvampaa pyöräiliikennettä valoristeyksissä - CrossCycle virtuaalinen painonappi

Tampereen kokemukset ja Vantaan suunnitelmat

Suvi Rytkönen-Halonen, liikennetietoasiantuntija, Vantaan kaupunki

Kilometrikisa 1.5. - 22.9.2019

Kilometrikisasta on kasvanut 11 vuodessa osallistujamäärältään Suomen suurin pyöräilyyn aktivoiva yksittäinen kampanja. Kilometrikisa on kaikille avoin ja maksuton leikkimielinen kilpailu, jonka tarkoituksena on innostaa ihmisiä työmatkapyöräilyyn ja muuhun arkipyöräilyyn. Kilometrikisa palkittiin arvostetulla Suomen Liikuttaja 2013 -huomionosoituksella, jonka myöntää Suomen Latu ry. Kilometrikisan palkittamiseen vaikutti erityisesti kilpailun liikuttamisvoima. Palkinnon perusteissa todettiin: ”Kilometrikisa innostaa vuosittain tuhansia uusia ihmisiä aloittamaan säännöllisen työmatkapyöräilyn ja aiheuttaa pyöräilyriippuvuutta joka puolella Suomea.”

Vuonna 2019 Kilometrikisan osallistujamäärä oli ennätyselliset 32 153 polkijaa ja 2 549 joukkuetta.

Kilometrikisassa oli jo 10. vuotta yhteistyökumppanina Suomen Punaisen Ristin Ketjureaktio-kampanja, jossa työnantajat ja yksittäiset pyöräilijät sitoutuivat maksamaan euron jokaisesta joukkueensa polkemasta 25 kilometristä Punaisen Ristin katastrofirahastoon. Ketjureaktiossa oli mukana 235 joukkuetta, jotka kartuttivat katastrofirahastoa yli 110 000 eurolla.

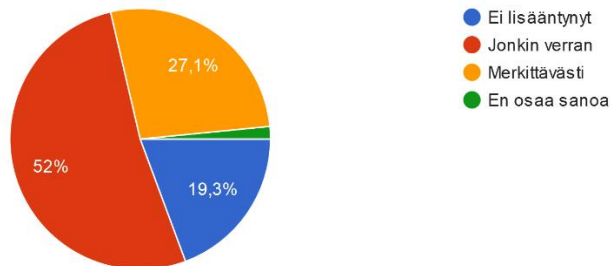
Seuraavasta taulukosta näkyy Kilometrikisan kasvun kehitys vuosina 2009-2018.

Kilometrikisa	Osallistujat	Joukkueet	Km/ osallistuja	Muutos ed. vuoteen osallistujissa (%)
2009	2 116	260	939	-
2010	8 664	650	972	+309 %
2011	17 841	1 275	900	+106 %
2012	20 624	1 542	1042	+16 %
2013	26 734	1 994	1 041	+30 %
2014	28 697	2 438	949	+7 %
2015	26 436	2 263	985	-8 %
2016	31 201	2 536	941	+15 %
2017	27 260	2 365	888	-13 %
2018	31 403	2 551	914	+13 %
2019	32 153	2 549	815	+2 %

Kahden vuoden välein toteutetulla vaikuttavuuskyselyllä on selvitetty kisan vaikutuksia osallistujien pyöräilyyn. Vaikuttavuuskyselyyn 2019 saatiin ennätyselliset 5098 vastausta ja tulokset olivat jälleen erittäin rohkaisevia Kilometrikisan liikuttamisvoiman ja liikkumistottumusten muutosten näkökulmasta. Tässä muutamia poimintoja tuloksista:

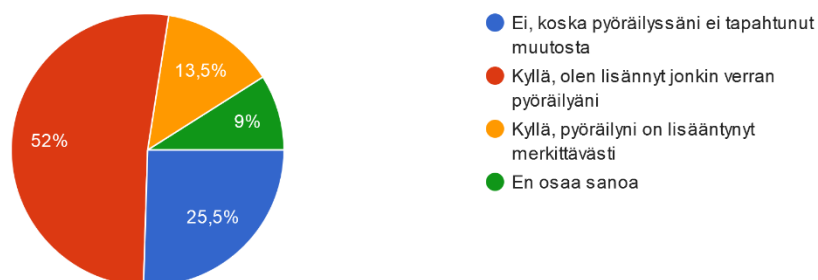
Lisääntyikö pyöräilysi Kilometrikisan aikana?

5 098 vastausta

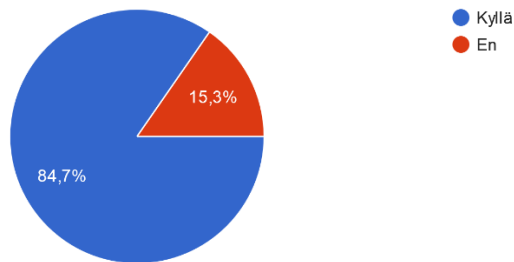
Jatkuuko Kilometrikisan aikainen mahdollinen muutos pyöräilyssäsi edelleen?

5 098 vastausta

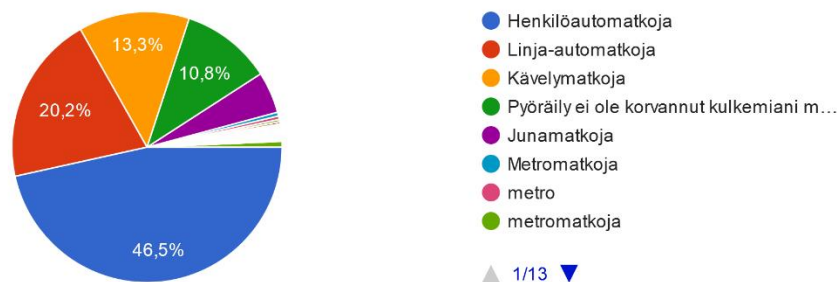
Oletko korvannut pyörällä muilla liikkumisvälineillä tehtyjä matkoja viimeisen vuoden aikana?
(esimerkiksi henkilöauto, juna, linja-auto, metro)

5 vastausta

Mitä matkoja pyöräily on pääasiassa korvannut?

5 vastausta

Vuoden pyöräilyteko -kisa

Vuoden pyöräilyteoksi etsittiin uusia ja raikkaita toimintatapoja edistää pyöräilyä ja lisätä pyöräilyn tuomaa hyvinvointia. Vuoden pyöräilyteko -kisan tavoitteena oli saada parhaat pyöräilyn edistämisteot julkisuuteen ja tarjota näin mahdollisuus pyöräilyn edistämisestä kiinnostuneille ottaa oppia näistä hyvistä esimerkeistä. Kisa järjestettiin neljättä kertaa ja kansalaiset saivat ehdottaa sopivaksi katsomaansa edellisenä vuonna toteutunutta pyöräilytekoa. Teot julkistettiin ja palkittiin Suomi Pyöräilee -tietoiskussa.

Valintakriteerit olivat:

- Miten teko on edistänyt pyöräilyä yleisesti
- Vaikuttavuus: esim. kuinka suuri joukko ihmisiä hyötyy tai kuinka pysyvä on muutos
- Hauskuus: miten teko on tuottanut hyvää mieltä
- Kekseliäisyys: uusia raikkaita ideoita tai toimintatapoja
- Julkisuus: miten teko on saanut näkyvyyttä esim. eri mediakanavissa

Valintaraatina toimi Suomi Pyöräilee -työvaliokunta. Pyöräilykansan tekemien lukuisten ehdotusten joukosta valittiin seuraavat kolme parasta tekoa:

1. palkinto: Sattulan kylätie – maantien pyöräily-ystävällinen uusjako

Täysin uusi pyöräilyä ja jalankulkua suosiva liikennetapaus, joka parantaa liikkumisen viihtyvyyttä ja turvallisuutta. Maantien muuttaminen kylätieksi edustaa kokeilukulttuuria parhaimmillaan ja kokonaan uutta liikenneajattelua Suomessa.

Suomessa on tuhansia kilometrejä maanteitä, joiden olemattomilla pientareilla pyöräily on turvatonta ja epämiellyttävää. Uudenmaan ELY-keskus ja Sattulan kyläyhdistys ottivat mallia pyöräilyn mahtimaa

Hollannista ja ratkaisivat asian tehokkaasti. Autoliikenteeltä otettiin kaistan verran tilaa pois ja annettiin se pyöräily ja jalankulun käyttöön.

Hattulan kunnassa Sattulantiellä kesällä 2018 käyttöönotettu uusi kylätieratkaisu jakaa 6 metriä leveän maantien yhteen kaksikaistaiseen 3 metriä leveään ajokaistaan ja sen molemmin puolin pyöräilylle ja jalankululle varattuihin 1,5 m leveisiin päällystettyihin piennaralueisiin. Kylätien pituus on noin 2,5 kilometriä. Nopeusrajoitus laskettiin koko matkalla 40 kilometriin tunnissa ja hidastetöyssyjä rakennettiin lisää. Tiellä on noin 400 käyttäjää vuorokaudessa. Kylätiekokeiluun ryhdyttiin Sattulan kyläyhdistys ry:n tekemän aloitteen perusteella. "Ratkaisu toimii Sattulantien pienehköillä autoliikenteen määrillä erittäin hyvin, sanoo puheenjohtaja Reijo Lehtinen kyläyhdistyksestä. Kaikille käyttäjäryhmille on tilaa ja liikkumisen tunne tiellä on sekä turvallinen että miellyttävä."

Kaikkien yllätykseksi ratkaisu on toiminut hyvin myös talviaikaan, vaikka ajoratamerkinnot eivät ole näkyvissä. Erityisesti pyöräilijät käyttävät tietä runsaasti. Aiemmin hyvin harvinainen ilmiö on muuttunut jokapäiväiseksi – polkupyöräilijöitä näkee Sattulantiellä nyt talvipäivinäkin.

2. palkinto: Turun ympärivuotinen kaupunkipyöräjärjestelmä Föli-fillarit

Turun suosittu Föli-fillarit-kaupunkipyöräjärjestelmä houkuttelee asukkaat pyöräliikenteeseen ympäri vuoden. Lisäksi järjestelmä kannustaa kaupunkia järjestämään talvikunnossapidon pyörävyille sekä markkinoimaan pyöräilyä kaikkina vuodenaikoina.

"Tietysti järjestelmä on ympärivuotinen, miksi ei olisi? Jo nyt 23 % turkulaisista pyöräilee läpi talven ja määrä on kaupunkipyörien ja väylien paremman talvihoidon ansiosta varmasti kasvusuunnassa," sanoo hankepäällikkö Stella Aaltonen Turun kaupungilta.

Toukokuussa 2018 avatuilla Föli-fillareilla on tehty jo yli 210 000 matkaa. Föllarit on saumattomasti integroitu Turun seudun joukkoliikenne Fölin maksujärjestelmään ja Fölin kausikorttilaisten etuna on kaupunkipyörien maksuton käyttöoikeus. Kansan suusta tullut kekseliäs uudissana "fölläri" korostaa palvelun roolia joukkoliikenteen osana.

Turun erityispiirre ovat myös paikkaa vaihtavat POP-UP -asemat sekä järjestelmän laajeneminen yksityisten tahojen toimesta. Tähän mennessä avattu kaksi yksityistä asemaa (Rolan Oy:n asema Turun ylioppilaskylässä ja Skanssin ostoskeskuksen asema). Lisää yksityisiä asemia on avautumassa lähitulevaisuudessa, sillä kiinnostuneita on paljon ja neuvottelut ovat käynnissä.

3. palkinto: Konecranesin yhteiskäyttöpyörät Hyvinkäällä

Konecranesin työntekijöilleen tarjoamat yhteiskäyttöpyörät Hyvinkään rautatieaseman ja työpaikan välisille matkoille ovat uusi ja rohkaiseva esimerkki julkinen-yksityinen -yhteistyöstä, jonka avulla on lisätty pyöräilyä osana arkipäivää ja parannettu työntekijöiden hyvinvointia.

"Työntekijät pääsevät kätevästi töihin ja ovat onnellisia, melko yksinkertaista!" sanoo asiantuntija Sari Pietilä Konecranesista.

Konecranesin työntekijät saivat elokuussa 2018 käyttönsä yhteiskäyttöisiä polkupyöriä työmatkoillaan Hyvinkään rautatieasemalta Konecranes-tehdasalueelle. Pyörissä on älylukot, jotka toimivat puhelimeen ladattavalla sovelluksella. Kyseessä on suljettu järjestelmä, joten pyörät tai pyöräasemat eivät näy sovelluksessa muille kuin Konecranesin työntekijöille. Marraskuussa pyöriin vaihdettiin nastarenkaat.

Järjestelmää kokeiltiin ensiksi kolmen kuukauden ajan. Kokeilun kustannuksista vastasivat Konecranes ja Hyvinkään kaupunki. Kokeilun päätyttyä Konecranes on ottanut pyörät pysyvään käyttöön ja vastaa yksin järjestelmän kustannuksista. Hyvinkään kaupunki mahdollistaa järjestelmän tarjoamalla rautatieasemalla luvan pyöräaseman sijoitukseen. Käytännön toteutuksen hoitaa Valpastin Oy.

Pyöräilyviikko 2019 – pääteemana pyörämatkailu

Pyöräilyviikosta on kasvanut entistä näkyvämpi ja sitä kautta maan suurin pyöräilyä edistävien kampanjoiden, tapahtumien ja viestinnän kokonaisuus, jonka puitteissa toteutui vuonna 2019 yli 750 tapahtumaa noin 70 paikkakunnalla. Suurin tapahtumien kirjo nähtiin jälleen Jyväskylän pyöräilyviikolla, jossa järjestettiin 63 erillistä tapahtumaa.

<http://www.pyorailyviikko.fi/>

Valtakunnallista pyöräilyviikkoa poljettiin 4.-12.5.2019. Pääteema oli pyörämatkailu, painottuen oman kunnan ja lähialueen pyörämatkailukohteisiin ja -mahdollisuuksiin. Pyöräilyviikon visuaalista ilmeen uudistus saatettiin loppuun lisäämällä teemapäivien määrää vielä kahdella: Pyörämatkailupäivä ja Pyörä kuntoon -päivä. Samalla tuotettiin näillä oma tunnus / pyöräilijäikoni. Houkuttelevalla kirjolla eri teemapäiviä saadaan aktivoitua entistä tehokkaammin eri kohderyhmät ja tuetaan paikallisten tapahtumien suunnittelua, viestintää ja markkinointia.

Pyöräilyviikko sisälsi 10 erilaista teemapäivää, joiden tunnuksia paikallistoimijat (kunnat, yhdistykset, seurat jne.) hyödynsivät vapaasti omassa markkinoinnissa ja viestinnässään. Osa kunnista soveltaa Pyöräilyviikon ajoitusta tarpeen mukaan. Esimerkiksi Hyvinkäällä vietettiin pyöräilyviikkoja koko toukokuun ajan ja Keski-Suomessa monilla paikkakunnilla varsinaisen pyöräilyviikon jälkeen, koska Jyväskylän tapahtumatarjonta oli niin valtavaa.

**Kaupunki-
pyöräpäivä**

PE 3.5.

**Pyörä
kuntoon**

LA 4.5.

**Perhe-
pyöräilypäivä**

SU 5.5.

**Sähkö-
pyöräilypäivä**

MA 6.5.

**Pyörällä
töihin**

TI 7.5.

**Pyörällä
kouluun**

KE 8.5.

**Pyörällä
treeneihin**

TO 9.5.

**Pyörällä
kauppaan**

PE 10.5.

Pyörämatkailu

LA 11.5.

**Pyörällä
kaiken ikää**

SU 12.5.

Pyöräilyviikon teemapäivien tuotteistamisen ja visualisoinnin tarkoitus oli myös se, että eri teemoja voidaan hyödyntää laajemminkin pyöräilyn edistämiseksi myös Pyöräilyviikon ulkopuolella puhuttelemalla eri kohderyhmiä. Tunnukset on suunniteltu siten, että jokaista voi käyttää erikseen joko sellaisenaan tai upottamalla niitä osaksi oman paikallisen Pyöräilyviikon tai pyöräilykampanjan ilmettä.

Kuntien lisäksi tärkeitä yhteistyötahoja olivat arkipyöräilyn edistämiseen erikoistuneet pyöräily-yhdistykset eri paikkakunnilla (pääosin Pyöräliiton jäsenyhdistyksiä), Suomen Ladun jäsenyhdistykset ja Suomen Pyöräily ry:n jäsen seurat, jotka järjestivät Pyöräilyviikon tapahtumia eri puolilla Suomea.

Yhteistyö Sydänviikon kanssa

Sydänliiton kanssa tehtiin viestinnällistä ja toiminnallista yhteistyötä. Perheliikunnan teemalla 5.-12.5.2019 vietettävä Sydänviikko ajoittui tarkoituksella samalle viikolle ja järjestöjen kesken sovittiin valtakunnallisesti yhteisestä viestinnästä ja paikallisesti yhteistyöstä tapahtumien ja retkien järjestämisessä. Sydänterveyden teemaviikko kannusti Pyöräilyviikon pääteeman hengessä perheitä pyörille ja retkille lähiluontoon. Tapahtumia toteutui noin 400 eri puolilla Suomea ja suurimmassa osassa myös pyöräiltiin. Äitienpäivään huipentuvaan yhteiseen liikuntaviikkoon kuului myös 10.5. vietettävä Unelmien liikuntapäivä, josta vastaa Suomen Olympiakomitea. <https://sydanliitto.fi/tule-mukaan/sydanviikko>

Muita kumppaneita Pyöräilyviikolla olivat muun muassa alueelliset viisaan liikkumisen työryhmät, liikenneturvallisuustyöryhmät, Liikenneturva sekä KKI-ohjelma.

Vuoden 2019 pyöräilykunta – Hattula

Suomi Pyöräilee on vuodesta 1991 alkaen myöntänyt Vuoden Pyöräilykunta -tunnustuksen esimerkillisestä työstä pyöräilyn edistämiseksi ja sen turvallisuuden parantamiseksi. Saajat aikajärjestyksessä: Oulu, Vaasa, Kerava, Pori, Helsinki ja Iisalmi (molemmat 1995), Valkeakoski, Lahti, Jyväskylä, Joensuu, Espoo, Raisio, Vantaa, Kouvola (2005), Kangasala (2006), Turku (2007), Porvoo (2008), Hämeenlinna (2009), Rauma (2010), Kokkola (2011), Hyvinkää (2012), Tampere (2013) Joensuu (2014), Lappeenranta (2015) ja Jyväskylä (2016), Karvia (2017) ja Helsinki (2018).

Vuoden pyöräilykunnan valintakriteerit olivat:

- **Pyöräilyverkko:** kattavuus ja laatu, pyöräilyväylien kunnossapito ja talvihoito, sujuvuus ja turvallisuus, autoliikenteen nopeusrajoitukset ja rakenteellinen rauhoittaminen
- **Muun pyöräilyinfrastruktuuri taso:** pyöräpysäköinti, opastus ja viitoitus
- **Markkinointi, aktivointi ja palvelut:** erilaiset kampanjat ja tapahtumat, pyöräilykasvatus (koulut ja päiväkodit), verkkosivut, pyöräilykatsaukset ja esitteet, pyöräilykartat, yhteistyö järjestöjen ja seurojen kanssa, kaupunkipyörät ja pyörien vuokrausmahdollisuus
- **Sitoutuminen pyöräilyn edistämiseen:** poliittiset päätökset, pyöräliikenteen investointitaso, pyöräilyn edistämishjelma, virkamiesten sitoutuneisuus ja henkilöresurssit, tulevaisuuden suunnitelmat
- **Seuranta ja laskennat:** kulutapaosuuden ja pyöräliikenteen määrien kehitys (nouseva vai laskeva trendi), pyöräilymäärät verrattuna muihin kuntiin, asukkaiden tyytyväisyys pyöräilyolosuhteisiin

Noin 9 500 asukkaan Hattula on kokoaan suurempi pyöräilykunta, joka on rohkeasti lähtenyt kehittämään myös uusia pyöräliikenne ratkaisuja. Kunta itse ottaa palkinnon vastaan nöyränä ja kokee pyörämatkan olevan vasta alussa: pyöräilyasioista vastaavan virkamiehen mukaan vasta noin 5 prosenttia tarpeesta on toteutettu.

Olosuhteiden kehittämisen lisäksi Hattulassa osataan innostaa eri-ikäisiä kansalaisia pyöräilemään entistä useammin. Pyöräilystä on saatu Voimaa vanhuuteen, Naiset Pyörittää -ryhmä vie mukanaan maastoon sekä maantielle ja Metsäeskarit pyöräilevät yli 1000 kilometriä vuodessa. Pitkäjänteinen ja kunnianhimoinen työ näkyy valtakunnallista keskiarvoa huomattavasti korkeampina pyöräilymäärinä. Hattulan työ pyöräilyn hyväksi on ollut harvinaisen kokonaisvaltaista ja tarjoaa hyvän esimerkin kaikille. Aivan erityisen kannustava Hattulan malli on sadoille Suomen pienemmille kunnille.

Hattulan pyöräilyolosuhteita on kehitetty tavoitteellisesti jo pitkään. Pyörätieverkosto on kattava, päällysteitä on uusittu ja uusia pyöräteitä on rakennettu sekä kunnan katu- että valtion tieverkolla. Nykyisen verkoston pieniä parannuksia toteutetaan säännöllisesti. Samalla on hahmoteltu myös kunnianhimoisempia pyöräilyn kilpailukykyä parantavia hankkeita, joista tärkeimpänä on Parolan keskustan ja Aulangontien yhdistävä, Vanajaveden yli kulkeva pyöräily silta.

Pyöräilyväylien hoito ja ylläpito toimii Hattulassa ripeästi. Pyöräilystä vastaava viranhaltija kiittelee tilanteesta erityisesti kunnan varikon henkilöstöä.

- Kykymme reagoida saatuihin palautteisiin on erinomainen, useimmiten saan väyliä koskevasta palautteesta korjauskuittauksen jo saman päivän aikana, sanoo Hattulan tekninen johtaja Juha Prittinen.

Kylätiekokeiluja ja osallistamista

Suomen ensimmäinen kylätiekokeilu on ennakkoluuloton keino parantaa kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita siellä, missä liikennettä on vähän eikä erillisen kävelyn ja pyöräilyn väylän toteuttaminen ole tarkoituksenmukaista. Kesällä 2018 ELY-keskus toteutti Hattulan kylätiekokeilun ripeällä aikataululla kyläläisten aloitteesta. Syksyllä 2018 Hattulan kunta toteutti vastaavan kylätien kunnanvirastolle johtavalle Pappilanniementielle. Molemmista on tähän mennessä saatu paljon kiittävää palautetta. Kylätiellä ajoradan keskelle osoitetaan moottoriajoneuvoille noin kolme metriä leveä tila, jossa kuljetaan molempiin suuntiin. Kohtaamistilanteessa hyödynnetään viereistä pyöräkaistaa. Ratkaisu jakaa liikennetilän uudella tapaa kävelijää ja pyöräilijää aina puolustaen. Kustannuksia syntyy vain suunnittelusta ja tiemerkinnoista.

Hattulassa on jo pitkään edistetty pyöräilyä monin tavoin yhdessä kuntalaisten, paikallisten pyöräliikkeiden ja pyöräilyseura Tawast Cycling Clubin kanssa. Hattulassa lapset pyöräilevät paljon: metsäeskariryhmä pyöräilee yli 1000 kilometriä vuodessa jo ennen kouluikää. Tämän jälkeen on luontevaa kannustaa lapsia jatkamaan pyöräilyä jo ensimmäisellä luokalla. Liikkuva koulu -hankkeen rahoituksella on hankittu pyöriä koulujen käyttöön ja kesäisin pyörät ovat kaikkien lainattavissa kirjastokortilla Parolan kirjastosta.

Vuonna 2017 toteutetussa pyöräilyn kehityshankkeessa selvitettiin kattavasti pyöräilyn määrää, kulkutapaosuuksia, asukkaiden tyytyväisyyttä pyöräilyolosuhteisiin ja kehittämisehdotuksia. Hattulassa pyöräilyn kulkutapaosuus on tehdyn tutkimuksen mukaan 16 prosenttia. Tämä on erittäin hyvä saavutus kansallisesti ja muihin saman kokoluokan kuntiin verrattuna. Samana vuonna toteutetun kuntalaiskyselyn perusteella puolet vastaajista olisi valmis lisäämään kävelyn tai pyöräilyn osuutta liikkumisesta, jos olosuhteet olisivat paremmat.

Asukkaiden mukaan infrastruktuurin kehittäminen vaikuttaa erityisesti pyöräilyn houkuttelevuuteen. Vahvimmin esille nousivat pyöräilyväylien pinnan kunto sekä muutama yhteyspuute, joihin liittyvät parannustoimet käynnistettiin heti seuraavana kesänä kyselytulosten valmistuttua.

- Valinta vuoden pyöräilykunnaksi velvoittaa meitä ponnistelemaan entistä lujemmin. Jatkossa katseet kohdistuvat myös pyöräilyasioissa Hattulaan ja meidän on oltava palkinnon arvoisia. Henkilökohtaisesti koen, että olemme käytännössä saaneet toteutettua ehkä 5 prosenttia kaikesta siitä tarpeesta, jolla voisimme pyöräilyn olosuhteita ja houkuttelevuutta parantaa, Juha Prittinen arvioi.

Palkinnon vastaanottavat Hattulan teknisen lautakunnan puheenjohtaja Kaj Nordenswan, tekninen johtaja Juha Prittinen ja Tawast Cycling Clubin puheenjohtaja Minna Takala torstaina 23.5. klo 13.00 Pyöräilukuntien verkoston vuosiseminaarin yhteydessä Helsingissä.

MUUT HANKKEET

Pyöräilevä Perhe 2

Pyöräilevä perhe 2 -hanke esitteli lapsiperheille kestäväää ja helppoa liikkumista. Hanke kannusti kakkosauton sijaan tavarapyörän hankintaan. Konkreettisenä päämääränämme oli lisätä lapsiperheiden keskuudessa tietoisuutta uusien erilaisten tavarapyörien olemassaolosta ja käyttökelpoisuudesta arjen kulkuvälineenä.

Toteutimme suunnitellut perhepyörien esittely- ja kokeilutilaisuudet eri puolilla Suomea, herättelimme julkista keskustelua ja kiinnostusta; toteutimme 5.5.2019 valtakunnallisen Perhepyöräilypäivä-teemapäivän; markkinoimme Maata pitkin –matkamessuilla perheille ilmastoystävällistä pyörämatkailua ja perheystävällisimpiä pyörämatkailureittejä Suomessa.

Tapahtumissa esitellyt perhepyörät herättivät laajaa kiinnostusta kaikkialla, missä tapahtumia järjestettiin. Yhteensä 8 tapahtumassa yli 1500 ihmistä tutustui perhepyöriin kokeilemalla pyöriä omakohtaisesti. Media tarttui aiheeseen ja uutisoi hankkeen tapahtumista. Mediaosumia hanke itsessään keräsi 25 kpl ja sen aihepiiriin kuuluvat tavarapyörät 73 kpl.

Hankkeen loppuhuipennuksena toteutunutta Lucian päivän päätapahtuman perhepyöräkulkuetta Helsingissä seurasi yli 14 000 ihmistä paikan päällä. Ensimmäistä kertaa kulkueessa mukana olleet perhepyörät (ja polkupyörät ylipäätään) keräsivät runsaasti positiivista huomiota.

Lisäksi lähestyimme toimittajia tarjoamalla kiinnostavia tarinoita pyöräilevistä lapsiperheistä. Hankkeessa tavoiteltiin asiakas- ja aikakauslehtien yleisöä, mutta nämä mediat eivät yrityksistä huolimatta innostuneet aiheesta. Sen sijaan mm. laajalevikkinen Ilta-Sanomat tarttui Lucia-kulkueen perhepyöräilyn ansiosta tarjoamaamme aiheeseen ja teki hankkeesta ja sen teemoista paljon keskustelua nostaneen jutun [“Sähköavusteiset tavarapyörät yleistyvät - korvaavatko lapsiperheessä auton?”](#)

VALMISTELTAVAT HANKKEET

Jatkettiin yhteistyössä LIKES:n ja Motivan kanssa ”Fiksusti kouluun” -ohjelman valmistelua, jonka päätavoitteena on lisätä omin voimin ja kestävästi kuljettujen koulumatkojen määrää merkittävästi koko Suomessa olosuhteiden parantamisen, viestinnän, tutkimuksen, systemaattisen datan keruun ja hyödyntämisen sekä laaja-alaisen poikkihallinnollisen yhteistyön kautta. Myös rahoituksen osalta tavoitellaan poikkihallinnollisuutta eli ministeriöiden yhteisrahoitusta.

LIITTEET

- 1) Yhteenveto kävelyn ja pyöräilyn edistämishankkeen, hallitusohjelman ja vuoden 2020 budjettiehdotuksen suhteesta toisiinsa